

Μέτρηση Κοινωνικού Αντίκτυπου του πιλοτικού προγράμματος

«Χαρί-ζουμε παιδικά χαμόγελα»

Αύγουστος 2020

Η παρούσα έκθεση έχει συνταχθεί από την ομάδα του **Social Value Greece** και παρουσιάζει τα ευρήματα μέτρησης κοινωνικού αντίκτυπου με τη μεθοδολογία Social Return on Investment (SROI) του πιλοτικού προγράμματος οδοντιατρικής πρόληψης και θεραπείας για παιδιά ευπαθών κοινωνικά ομάδων «**Χαρίζουμε παιδικά χαμόγελα**». Η έρευνα ανατέθηκε από τη Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση **Αποστολή ΑΝΘΡΩΠΟΣ**. Η εκπαιδευμένη ομάδα του **Social Value Greece** έχει πολυετή εμπειρία στην αξιολόγηση και μέτρηση του αντικτύπου των κοινωνικών επενδύσεων σε τομείς όπως η υγεία, η κοινωνική φροντίδα, η εκπαίδευση και άλλους.

COPYRIGHT EQUAL SOCIETY 2020

Πίνακας περιεχομένων

1. Εισαγωγή.....	7
2. Περιγραφή του Προγράμματος	8
3. Μεθοδολογία	12
4. Ανάλυση εμπλεκόμενων μερών	16
5. Ανάλυση κοινωνικού αντίκτυπου.....	19
6. Παράμετροι SROI	36
7. Υπολογισμός του Δείκτη SROI.....	38
8. Ανάλυση ευαισθησίας.....	40
9. Συμπεράσματα - Προτάσεις	41
10. Περιορισμοί.....	44
Βιβλιογραφία.....	45
Παραρτήματα.....	46

Εκτενής Περίληψη

Μέσω της μεθοδολογίας **Social Return On Investment (SROI)**, η ομάδα του **Social Value Greece** πραγματοποίησε την αποτίμηση κοινωνικού αντίκτυπου του πιλοτικού προγράμματος οδοντιατρικής πρόληψης και θεραπείας για παιδιά ευπαθών κοινωνικά ομάδων, «**Χαρί-ζουμε παιδικά χαμόγελα**».

Η πιλοτική αυτή πρωτοβουλία υλοποιήθηκε από τη Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση **Αποστολή ΑΝΘΡΩΠΟΣ** στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της, σε συνεργασία με τα ΒΙΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΑ του Ομίλου ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ. Οικονομικά το πρόγραμμα καλύφθηκε αποκλειστικά με άμεση χορηγία από τον Όμιλο ΜΥΤΙΛΙΝΕΟΣ. Συνεργαζόμενοι Φορείς του προγράμματος και εμπλεκόμενοι της παρέμβασης ήταν : οι Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων Αγίου Δημητρίου, Ελληνικού – Αργυρούπολης και Παλαιού Φαλήρου, τα Κοινωφελή Ιδρύματα Χατζηκυριάκειο Ίδρυμα Παιδικής Προστασίας Γ. & Αικ. Χατζηκώνστα και Χριστιανική Στέγη Κοριτσιού «Αγία Άννα» και οι μη Κερδοσκοπικοί Φορείς Φιλανθρωπικό Σωματείο «Οι Φίλοι του Παιδιού», CARITAS ΕΛΛΑΣ, και Ιατρική Παρέμβαση «MedIn» με τους Ξενώνες «Εστία» και «Ανατολή».

Σκοπός του προγράμματος υπήρξε η υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης οδοντιατρικής παρέμβασης σε παιδιά ευπαθών κοινωνικά ομάδων, η οποία περιελάμβανε διαγνωστικό οδοντιατρικό έλεγχο σε 500 παιδιά, οδοντιατρική παρέμβαση όπου αυτή απαιτήθηκε και προληπτική οδοντιατρική φροντίδα και αγωγή στοματικής υγείας, μέσω ενημέρωσης όλων των παιδιών και των κηδεμόνων τους. Άμεσοι ωφελούμενοι του προγράμματος ήταν 450 παιδιά ευπαθών ομάδων που προέρχονται από τις Κοινωνικές Υπηρεσίες Δήμων, Κοινωφελών Ιδρυμάτων και μη Κερδοσκοπικών Φορέων στον Νομό Αττικής. Το πιλοτικό πρόγραμμα εφαρμόστηκε για 12 μήνες.

Για την αξιολόγηση του προγράμματος και την συλλογή των πρωτογενών δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν διάφορες τεχνικές, όπως ημι-δομημένες συνεντεύξεις και συμπλήρωση ερωτηματολογίων. Στην έρευνα συμμετείχε ικανοποιητικό δείγμα από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη. Η Ανάλυση των Εμπλεκόμενων Μερών (Stakeholders Analysis) καθόρισε ότι τα σημαντικότερα, από άποψη κοινωνικών αποτελεσμάτων, εμπλεκόμενα μέρη του προγράμματος ήταν: τα παιδιά, οι οικογένειες των παιδιών, οι κοινωνικοί λειτουργοί και φροντιστές των παιδιών, οι εργαζόμενοι που διαχειρίστηκαν και

συντόνισαν το πρόγραμμα και ο Φορέας Υλοποίησης, η οργάνωση **Αποστολή ΑΝΘΡΩΠΟΣ**.

Τα βασικά ευρήματα της αξιολόγησης για την κύρια ομάδα στόχου περιλαμβάνουν σημαντικές βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες αλλαγές όπως: ✓ **η βελτιωμένη φυσική και ψυχική υγεία, ✓ η αυτοϊκανοποίηση και ✓ η ενίσχυση της αυτοπεποίθησης, ✓ βελτιωμένες κοινωνικές και οικογενειακές σχέσεις** καθώς και ✓ **η γνώση για την ορθή στοματική υγιεινή**, ιδιαίτερα στις μικρότερες ηλικίες. Οι οικογένειες των ωφελουμένων από την πλευρά τους αισθάνθηκαν ✓ **ανακουφισμένοι από το κόστος κάλυψης** των οδοντιατρικών επισκέψεων.

Σημαντικές αλλαγές σημειώθηκαν επίσης και από τους φορείς που συμμετείχαν, κυρίως από τους Κοινωνικούς Λειτουργούς και Φροντιστές των ιδρυμάτων καθώς εισέπραξαν ιδιαίτερη ✓ **ικανοποίηση** στο να μπορούν να παρέχουν στα παιδιά μια τέτοια υπηρεσία. Προσωπικές μαρτυρίες τους επίσης ανέδειξαν και πολλαπλά οφέλη για τους ίδιους, όπως ✓ **η βελτίωση των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων και ✓ η εργασιακή ικανοποίηση**. Οι εργαζόμενοι στο πιλοτικό πρόγραμμα και ο φορέας υλοποίησης του προγράμματος αποδίδουν τη μικρότερη σε ποσοστό κοινωνική αξία εν τούτοις παρουσιάζουν αλλαγές όπως ✓ **η επαγγελματική ενδυνάμωση, ✓ επιβράβευση του φορέα** για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος και ✓ **η ανάπτυξη συνεργειών**.

Τα κοινωνικά αποτελέσματα που σημειώθηκαν έπειτα από τη διαδικασία του materiality και ακολουθώντας τα βήματα της μεθοδολογίας **Social Return On Investment** υπολογίστηκαν με ανάλογα νομισματικά ισοδύναμα και υπολόγισαν ότι η καθαρή συνολική παρούσα αξία του προγράμματος ανήλθε σε **479.019,90 €** ευρώ κοινωνικής αξίας. Για τον υπολογισμό του δείκτη SROI, λαμβάνεται υπόψη η αναλογία των επιπτώσεων (479.019,90) προς τη συνολική επένδυση του προγράμματος, ήτοι **63.189, 00 €**. Οπότε για το πιλοτικό πρόγραμμα **«Χαρί-ζουμε παιδικά χαμόγελα»** η επένδυση παρουσιάζει έναν δείκτη κοινωνικής επένδυσης ίσο με **7,58:1**.

«Για κάθε 1 € που επενδύθηκε στο πρόγραμμα, **“Χαρί-ζουμε Παιδικά Χαμόγελα”**

7,58 ευρώ κοινωνικής αξίας παρήχθησαν».

*« Γελούσα με το στόμα κλειστό, πλέον
νιώθω καλύτερα με τον εαυτό μου και
δείχνω σε όλους το χαμόγελό μου...»*

Κορίτσι, 14 ετών

1. Εισαγωγή

Η έκθεση αφορά στην αποτίμηση, μέσω της μεθοδολογίας **Social Return on Investment (SROI)**, του κοινωνικού αντίκτυπου που παρήγαγε το πιλοτικό πρόγραμμα οδοντιατρικής πρόληψης και θεραπείας για παιδιά ευπαθών κοινωνικά ομάδων, «**Χαρί-ζουμε παιδικά χαμόγελα**», κατά τη δωδεκάμηνη εφαρμογή του, από τον Απρίλιο 2019 έως το Μάρτιο του 2020.

Η διάρθρωση της παρούσας έκθεσης είναι δομημένη σε εννέα βασικές ενότητες.

Στη δεύτερη ενότητα γίνεται μία συνοπτική αναφορά του Φορέα Υλοποίησης **Αποστολή ΑΝΘΡΩΠΟΣ** και πιο αναλυτικά ο στόχος και η περιγραφή της δράσης που εξετάζεται. Η τρίτη ενότητα αναφέρεται στη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τη συγκεκριμένη ανάλυση. Η τέταρτη ενότητα αποτελείται από τη χαρτογράφηση των εμπλεκόμενων μερών ενώ η πέμπτη αφορά την ανάλυση του κοινωνικού αντίκτυπου σύμφωνα με τα ευρήματα και τις κοινωνικές αλλαγές που εντοπίστηκαν. Στην έκτη και έβδομη ενότητα παρουσιάζονται οι βασικοί παράμετροι υπολογισμού της μεθοδολογίας και παρατίθεται ο τελικός δείκτης SROI. Η όγδοη ενότητα είναι αφιερωμένη στην ανάλυση ευαισθησίας του δείκτη και τέλος, στην ένατη ενότητα παρατίθενται κάποια βασικά συμπεράσματα και προτάσεις που προέκυψαν κατά τη συλλογή των πρωτογενών δεδομένων.

2. Περιγραφή του Προγράμματος

Η **Αποστολή ΑΝΘΡΩΠΟΣ** είναι μία κοινωνοφελής ελληνική μη κυβερνητική οργάνωση με ιατρικές και ανθρωπιστικές δράσεις, που ιδρύθηκε το 2010. Σκοπός της είναι η δωρεάν προσφορά ιατρικής βοήθειας σε άτομα ή πληθυσμούς που έχουν ανάγκη σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου, χωρίς καμία φυλετική, πολιτική, θρησκευτική ή άλλου είδους διάκριση. Έχει πραγματοποιήσει τρεις Αποστολές στην Αιθιοπία το 2010, 2011 και 2012 και μία Αποστολή στην Τανζανία το 2019. Στην Ελλάδα έχει ολοκληρώσει τα Προγράμματα “Εμβολιά-ζουμε: Παιδιά Ανασφάλιστα, Όχι Απροστάτευτα”, “Φροντί-ζουμε την Τρίτη Ηλικία”, ενώ βρίσκονται σε εξέλιξη τα Προγράμματα “Στηρί-ζουμε: Ιατροφαρμακευτική φροντίδα για όλους” και “Χαρί-ζουμε Παιδικά Χαμόγελα”. Παράλληλα, υλοποιεί και άλλες δράσεις, απαντώντας σε ανάγκες της κοινωνίας, με τη βοήθεια των εθελοντών της και σε συνεργασία με ένα εκτεταμένο πανελλαδικό δίκτυο συνεργατών.

«Χαρί-ζουμε παιδικά χαμόγελα»

Σκοπός του προγράμματος ήταν να επεκταθεί η μέριμνα για τα παιδιά ευπαθών ομάδων σε έναν ευαίσθητο και παραμελημένο τομέα, όπως είναι η οδοντιατρική περίθαλψη. Η πιλοτική εφαρμογή αφορούσε στην πρόληψη και θεραπεία των οδοντιατρικών αναγκών 500 παιδιών σε συνεργασία με Κοινωνικές Υπηρεσίες Δήμων, Κοινωνοφελών Ιδρυμάτων και μη κερδοσκοπικών φορέων στον Νομό Αττικής.

Παρόλο που οι οδοντιατρικές ανάγκες των παιδιών από ευάλωτες οικογένειες εντοπίζονται σε όλη την Επικράτεια, λόγω του πιλοτικού χαρακτήρα του προγράμματος η υλοποίηση του πραγματοποιήθηκε στο Νομό Αττικής και για τη χρονική περίοδο ενός έτους. Η πιλοτική εφαρμογή έλαβε χώρα κατά το χρονικό διάστημα Απρίλιος 2019 - Μάρτιος 2020.

Η ανάγκη για το πρόγραμμα αναδείχθηκε μέσω των εμβολιαστικών δράσεων της οργάνωσης, όπου η κλινική εξέταση των παιδιών έδειξε ότι ένα σημαντικό ποσοστό αυτών (περίπου 60%) έχρηζε οδοντιατρικής παρέμβασης. Παρά τη νομοθετική πρόβλεψη για την πρόσβαση των ανασφάλιστων στο Δημόσιο Σύστημα Υγείας, η Πολιτεία αδυνατεί επί του πρακτέου να προσφέρει ικανοποιητική οδοντιατρική κάλυψη (πολύμηνη αναμονή, υποστελέχωση υπηρεσιών, έλλειψη εξοπλισμού και

αναλώσιμων, κλπ), με αποτέλεσμα ένα μεγάλο ποσοστό των ευάλωτων ομάδων να παραμένει χωρίς οδοντιατρική περίθαλψη.

Η καινοτομία του προγράμματος έγκειται στη μοναδικότητά του, αφού πρόσφερε σε ένα μεγάλο αριθμό παιδιών πλήρη θεραπευτική αντιμετώπιση των οδοντιατρικών τους αναγκών και όχι απλά διάγνωση/ενημέρωση.

Πιο συγκεκριμένα, στόχοι του προγράμματος για κάθε παιδί ήταν:

- ✓ Ο διαγνωστικός οδοντιατρικός έλεγχος (screening), ο οποίος πραγματοποιήθηκε στην δομή του εκάστοτε συνεργαζόμενου φορέα με τη συμμετοχή εθελοντών οδοντιάτρων/παιδοδοντιάτρων του.
- ✓ Η παροχή οδοντιατρικής παρέμβασης όπου αυτή απαιτήθηκε. Για τις οδοντιατρικές πράξεις η Οργάνωση εξασφάλισε συνεργασία με τον Όμιλο ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ (παραρτήματα Αλίμου, Ιλισίων, Καλλιθέας & Κηφισιάς).
- ✓ Η προληπτική οδοντιατρική φροντίδα και αγωγή στοματικής υγείας, μέσω ενημέρωσης των παιδιών και των κηδεμόνων τους.

Η υλοποίηση του προγράμματος πραγματοποιήθηκε σε έξι στάδια:

1^ο στάδιο - Προετοιμασία Δράσης

- ❖ Ένταξη συνεργαζόμενων Δήμων, Κοινοφελών Ιδρυμάτων, ΜΚΟ στο πρόγραμμα
- ❖ Κοινοποίηση δράσης από τον εκάστοτε συνεργαζόμενο φορέα στον καταγεγραμμένο ευάλωτο πληθυσμό που εξυπηρετεί
- ❖ Καταγραφή του ενδιαφέροντος συμμετεχόντων
- ❖ Κατάρτιση τελικού καταλόγου παιδιών που θα συμμετάσχουν στον αρχικό διαγνωστικό έλεγχο

2ο στάδιο - Προγραμματισμός Δράσης

- ❖ Καθορισμός ημερομηνίας διεξαγωγής του διαγνωστικού οδοντιατρικού ελέγχου (screening) από τους εθελοντές παιδοδοντίατρους/οδοντίατρους των φορέων στο χώρο του εκάστοτε φορέα.

3ο στάδιο - Διενέργεια Διαγνωστικού Οδοντιατρικού Ελέγχου στους συνεργαζόμενους φορείς

- ❖ Συμπλήρωση υπεύθυνης δήλωσης από γονέα/κηδεμόνα για την εθελοντική συμμετοχή του παιδιού σε όλα τα στάδια της δράσης .
- ❖ Διεξαγωγή του διαγνωστικού οδοντιατρικού ελέγχου (screening) στους συνεργαζόμενους φορείς.
- ❖ Καταγραφή των αναγκών σε ειδική ατομική καρτέλα.

4ο στάδιο - Διενέργεια Οδοντιατρικής Παρέμβασης σε συνεργασία με τον Όμιλο ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ

- ❖ Παραπομπή παιδιών που χρήζουν οδοντιατρικής παρέμβασης, με ραντεβού, στα παραρτήματα του Ομίλου ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ (παραρτήματα Αλίμου, Ιλίσίων, Καλλιθέας & Κηφισιάς) .
- ❖ Οδοντιατρική παρέμβαση στα παιδιά, με παράλληλη ενημέρωση της «καρτέλας» κάθε παιδιού.
- ❖ Ενημέρωση παιδιού και κηδεμόνα για συνέχιση της στοματικής φροντίδας.
- ❖ Αποστολή τιμολογίων στους χορηγούς.

5ο στάδιο - Αποτίμηση Οδοντιατρικής Δράσης

- ❖ Καταγραφή οδοντιατρικών πράξεων που πραγματοποιήθηκαν για κάθε παιδί.
- ❖ Κοινοποίηση αποτελεσμάτων στον συνεργαζόμενο φορέα.
- ❖ Κοινοποίηση των αποτελεσμάτων στον χορηγό.
- ❖ Κοινοποίηση της δράσης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης των συντονιστικών φορέων.

6ο στάδιο - Follow up – Επανελέγχος

- ❖ Δειγματοληπτικός επανελέγχος των παιδιών τους δύο τελευταίους μήνες του προγράμματος, με στόχο να διαπιστωθεί η οδοντιατρική πορεία της υγείας τους μετά την κάλυψη της ανάγκης τους.
- ❖ Παροχή οδηγιών στους γονείς για την καλή στοματική υγιεινή των παιδιών & διανομή ενημερωτικού φυλλαδίου.

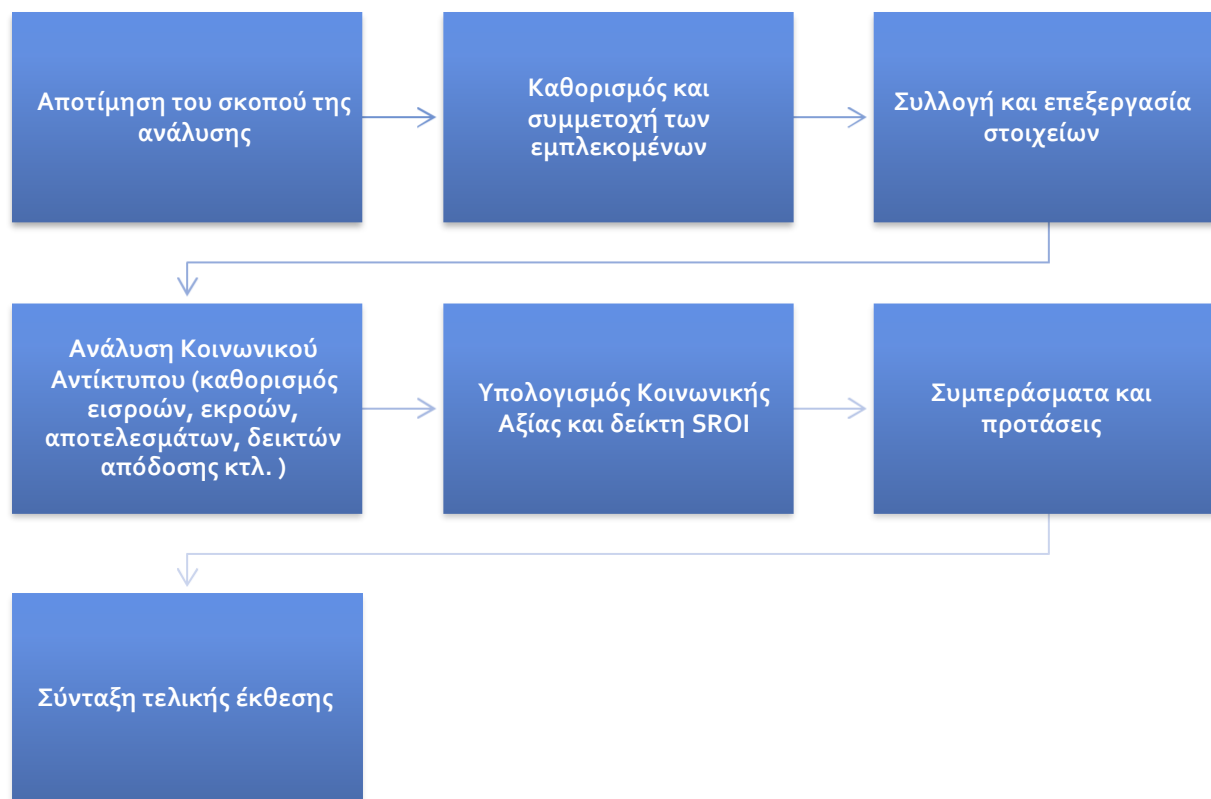

«Αρκετά προγράμματα ή υπηρεσίες εστιάζουν στον εντοπισμό των οδοντιατρικών αναγκών παιδιών, με σκοπό την αρχική διάγνωση και ενημέρωσή τους, προκειμένου να προβούν αργότερα στην απαραίτητη παρακολούθηση και θεραπεία από οδοντίατρο. Ο λόγος, για τον οποίο τα περισσότερα προγράμματα ή οι υπάρχουσες υπηρεσίες περιορίζονται συχνά στη διάγνωση, χωρίς παράλληλη παροχή ολοκληρωμένης θεραπείας, έγκειται συνήθως σε έλλειψη του απαραίτητου προσωπικού για τη διενέργεια των οδοντιατρικών παρεμβάσεων, ειδικά εξοπλισμένων δομών, καθώς και των απαραίτητων αναλώσιμων. Καθώς η κάλυψη οδοντιατρικών αναγκών έχει υψηλό κόστος, ανασφάλιστες και οικονομικά αδύναμες οικογένειες δεν μπορούν να το καλύψουν, με αποτέλεσμα τα παιδιά να παραμένουν χωρίς κατάλληλη οδοντιατρική φροντίδα. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα δίνει στα παιδιά που συμμετέχουν τη δυνατότητα να λάβουν μία πλήρη επιτυχημένη θεραπεία, η οποία συμπεριλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα οδοντιατρικών παρεμβάσεων, καλύπτοντας έτσι το υπάρχον κενό ανάμεσα στη διάγνωση και τη περίθαλψη. Σε αυτό το αποτέλεσμα συμβάλει σημαντικά η διασύνδεση των παιδιών με εξειδικευμένους ιατρούς, σε πλήρως και κατάλληλα εξοπλισμένα οδοντιατρεία».

3. Μεθοδολογία

Η μεθοδολογία Social Return on Investment (SROI) παρέχει ένα πλαίσιο για τη μέτρηση και τον υπολογισμό της ευρύτερης κοινωνικό-οικονομικής παραγόμενης αξίας. Η συγκεκριμένη μεθοδολογία μετρά τα αποτελέσματα μιας δράσης βάση της εμπειρίας που βιώνουν οι ίδιοι οι εμπλεκόμενοι (άτομα ή οργανισμοί). Αφηγείται την [ιστορία της αλλαγής](#) που έχει επιφέρει η δραστηριότητα σε κάθε εμπλεκόμενο μέσα από τη μέτρηση κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών αποτελεσμάτων και χρησιμοποιεί νομισματικές αξίες για την αποτίμησή τους.

Αυτό επιτρέπει τον υπολογισμό μιας αναλογίας παροχών/δαπανών.

Περιγραφή SROI

Η μέθοδος μέτρησης κοινωνικής απόδοσης επενδύσεων (Social Return on Investment: SROI) αποτελεί μία μέθοδο μέτρησης της κοινωνικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής αξίας ενός έργου/προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τις εμπειρίες των άμεσα εμπλεκόμενων στη δράση αυτή.

Στο παρελθόν, οι εμπειρίες των εμπλεκομένων και τα αποτελέσματα τους, όπως η ευημερία, καλύτερες διαπροσωπικές σχέσεις κτλ. δεν λαμβάνονταν υπόψη από χορηγούς ή συντελεστές ενός προγράμματος, γιατί τα αποτελέσματα αυτά δεν είχαν άμεση χρηματική αξία.

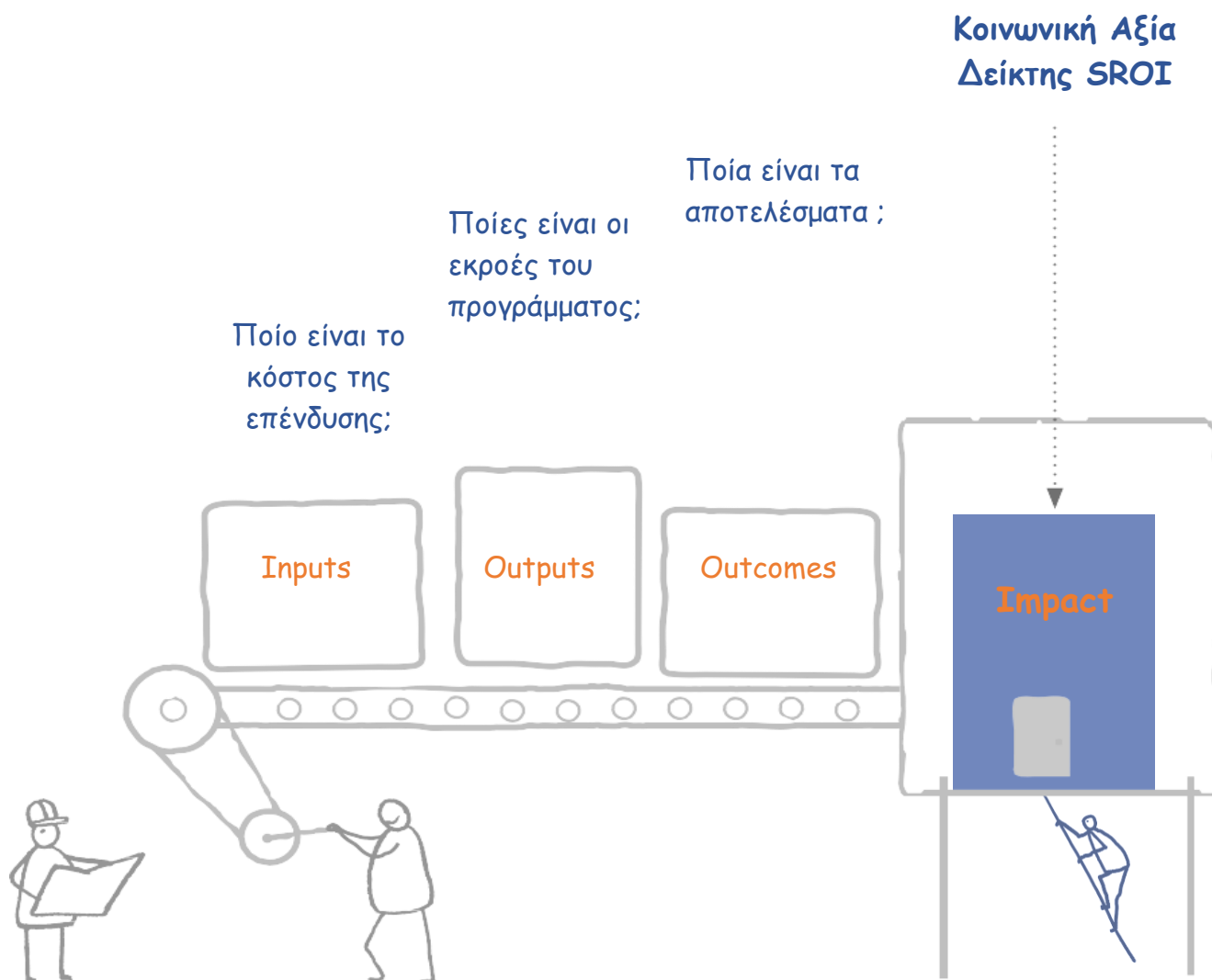
Η διαφορά της μεθοδολογίας SROI με άλλες μεθόδους αξιολόγησης, είναι ότι η ανάλυση SROI παρέχει το πλαίσιο για να μπορέσουν να αποτιμηθούν αποτελέσματα, για τα οποία, όμως, υπάρχει μία σχετική δυσκολία στον τρόπο αποτίμησης τους με λογιστικούς όρους. Στην ουσία, η μεθοδολογία SROI αφηγείται την ιστορία της αλλαγής, **«Theory of Change»**, που βιώνουν οι εμπλεκόμενοι, λαμβάνοντας υπόψη ποιοτικά, ποσοτικά και λογιστικά στοιχεία. Η μεθοδολογία SROI δίνει χρηματική αξία σε αποτελέσματα όπως η αισιοδοξία, η ευημερία κτλ. βοηθώντας έτσι να δοθεί μία ολοκληρωμένη εικόνα για την κοινωνική αξία που έχει παράγει η δράση.

Η μεθοδολογία SROI βασίζεται σε 7 αρχές:

-
- ✓ η άμεση εμπλοκή όλων των ενδιαφερομένων μελών,
 - ✓ η κατανόηση της θεωρίας της αλλαγής,
 - ✓ η απόδοση λογιστικής αξίας σε ότι έχει αξία,
 - ✓ η επιλογή αποτελεσμάτων που είναι σημαντικά,
 - ✓ η αποφυγή υπερβολικής αξίωσης των αποτελεσμάτων,
 - ✓ η διαφάνεια,
 - ✓ η επαλήθευση των αποτελεσμάτων.

Ακολουθώντας τις βασικές αρχές υπολογίζεται ο τελικός δείκτης κοινωνικού αντίκτυπου, ο οποίος αποτελεί την αναλογία παροχών/δαπανών της δράσης ή οργανισμού που μελετάμε. Θα πρέπει να τονιστεί ότι ο δείκτης SROI δεν εστιάζει στις χρηματικές μονάδες, αλλά επειδή τα χρήματα αποτελούν μια κοινή μονάδα μέτρησης, αποτελούν έναν χρήσιμο και αποδεκτό τρόπο μετατροπής και μέτρησης της αξίας που δημιουργείται.

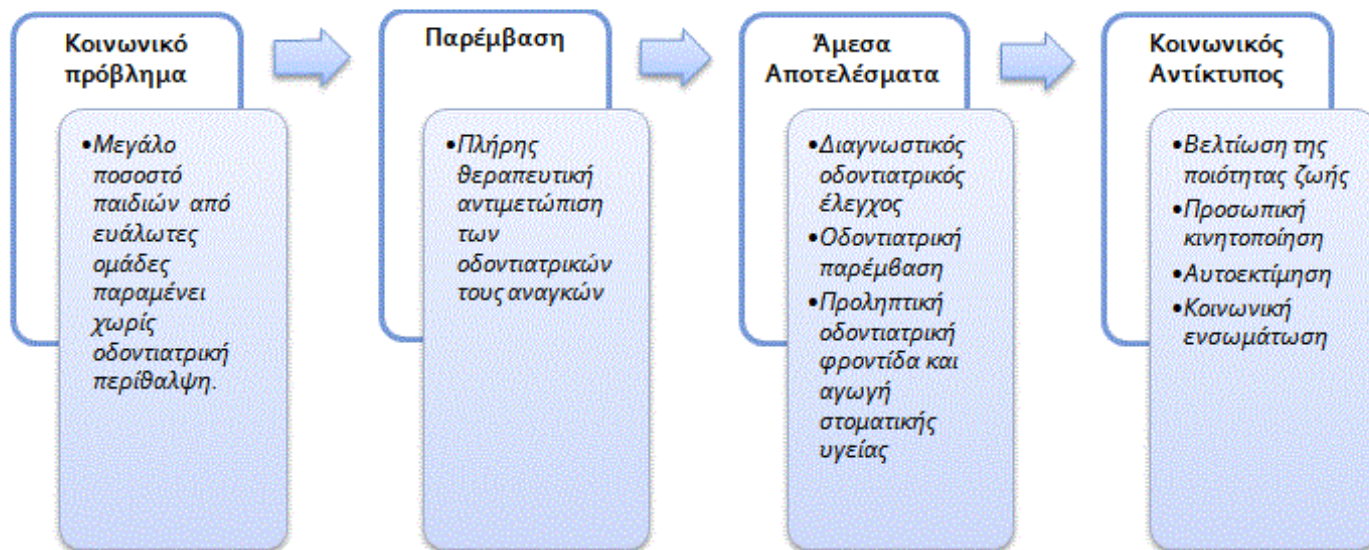
Στην ουσία, ο δείκτης SROI δείχνει την κοινωνική αξία που δημιουργείται ή καταστρέφεται ως συνέπεια μιας δραστηριότητας, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα/αλλαγές που βιώνουν οι εμπλεκόμενοι μετατρέποντας τα όμως, σε λογιστικούς όρους. Για παράδειγμα, ένας δείκτης SROI που είναι ίσος με την αναλογία 2:1, σημαίνει ότι μια επένδυση ύψους 1 ευρώ παράγει 2 ευρώ κοινωνική αξία.

Σκοπός Ανάλυσης

Αυτή η ανάλυση κοινωνικής αξίας αφορά την μέτρηση του κοινωνικού αντίκτυπου που δημιουργήθηκε από τα εμπλεκόμενα μέρη του πιλοτικού προγράμματος “**Χαρίζουμε Παιδικά Χαμόγελα**”. Η αξιολόγηση είναι απολογιστική και αφορά τη χρονική περίοδο Απρίλιος 2019 – Μάρτιος 2020. Η ανάλυση λαμβάνει υπόψη της όλες τις ενέργειες και τα αποτελέσματα που έλαβαν χώρα κατά το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα.

Σκοπός της εν λόγω ανάλυσης είναι η Μέτρηση της Κοινωνικής Απόδοσης που επιφέρει η συγκεκριμένη παρέμβαση σε όλα εμπλεκόμενα μέλη, βάσει της «**Θεωρίας της Αλλαγής**».

4. Ανάλυση εμπλεκόμενων μερών

Ο Οδηγός του SROI τονίζει ότι το πιο σημαντικό μέρος μιας ανάλυσης SROI είναι η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών.

*Ως **εμπλεκόμενος** θεωρείται ένα άτομο, μία ομάδα ή ένας οργανισμός ο οποίος/α μπορεί να επηρεάσει ή να επηρεάζεται σημαντικά από τη δράση που αξιολογούμε.*

Επειδή ο αριθμός των εμπλεκόμενων σε μια δράση μπορεί να είναι μεγάλος, στις αναλύσεις συμπεριλαμβάνονται οι εμπλεκόμενοι που θεωρούνται σημαντικοί, δηλαδή τα άτομα ή οι φορείς που επηρεάζονται ή επηρεάζουν περισσότερο την υπό εξέταση δραστηριότητα. Επίσης, οι εμπλεκόμενοι επιλέγονται με βάση δύο κριτήρια: τη σημαντικότητα των αποτελεσμάτων τους και τη δυνατότητα συγκέντρωσης στοιχείων. Η μέθοδος ανάλυσης της σημαντικότητας (materiality assessment), μας βοηθάει να δούμε ποιοι εμπλεκόμενοι και ποια αποτελέσματα είναι σημαντικά, έτσι ώστε να τα συμπεριλάβουμε στην ανάλυση.

Εμπλεκόμενοι

Σε αυτό το στάδιο, αφού προηγήθηκε η ανάλυση σημαντικότητας, έγινε καταγραφή των αποτελεσμάτων για κάθε κατηγορία εμπλεκόμενων και στη συνέχεια αυτά ιεραρχήθηκαν βάση της σημασίας τους και της επίδρασής τους. Οι εμπλεκόμενοι που συμπεριελήφθησαν στην ανάλυση είναι:

- ✓ Τα παιδιά που συμμετείχαν στο πρόγραμμα
- ✓ Οι οικογένειες των παιδιών
- ✓ Οι Κοινωνικοί Λειτουργοί & Φροντιστές
- ✓ Οι εργαζόμενοι του προγράμματος
- ✓ Ο Φορέας Υλοποίησης

Για να εντοπιστούν τα εμπλεκόμενα μέρη, πραγματοποιήθηκε η διαδικασία του Stakeholders Analysis η οποία εντόπισε τις κυριότερες κατηγορίες εμπλεκομένων που επηρεάστηκαν από την εξεταζόμενη δράση. Επίσης προσδιόρισε το απαιτούμενο δείγμα συμμετοχής στην έρευνα, καθώς και τον τρόπο προσέγγισης τους.

Συλλογή Δεδομένων

Η συμμετοχή των εμπλεκομένων πραγματοποιήθηκε με δια ζώσης ημι-δομημένες συνεντεύξεις και ερωτηματολόγια.

Για την κύρια ομάδα στόχου επιλέχθηκε η τεχνική των προσωπικών συνεντεύξεων. Για τον καλύτερο εντοπισμό των αποτελεσμάτων, η πρώτη κατηγορία των εμπλεκομένων διακρίθηκε σε δύο υποκατηγορίες, τα παιδιά ηλικίας από 5 ετών έως 12 και από 13 ετών και άνω.

Η διάκριση πραγματοποιήθηκε με σκοπό να διακριθούν καλύτερα τα αποτελέσματα που αφορούν την κάθε ηλικιακή κατηγορία. Για την πρώτη υποκατηγορία, την μικρότερη ηλικιακή ομάδα, οι Κοινωνικοί Λειτουργοί και οι φροντιστές έπαιξαν καθοριστικό ρόλο, δεδομένου ότι μετέφεραν στους ερευνητές, αλλαγές που σημειώθηκαν στα παιδιά. Εν τούτοις, όμως η ανάλυση του materiality, σημείωσε κοινές αλλαγές για όλα τα παιδιά, οπότε και δεν αποτυπώθηκε διακριτά στον υπολογισμό της κοινωνικής αξίας.

Ημι-δομημένες συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν επίσης και στους Κοινωνικούς Λειτουργούς και Φροντιστές των συνεργαζόμενων φορέων. Για τις υπόλοιπες κατηγορίες χρησιμοποιήθηκε η τεχνική των ερωτηματολογίων.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά τα εμπλεκόμενα μέρη του προγράμματος, και τα ποσοστά συμμετοχής τους στην έρευνα.

Εμπλεκόμενοι	Πλήθος	% Συμμετοχής	Παρατηρήσεις
Ωφελούμενοι - Παιδιά	452	43%	Συμμετείχε στην έρευνα τα παιδιά από τα κοινωφελή ιδρύματα, Χατζηκυριάκειο Ίδρυμα Παιδικής Προστασίας, Ίδρυμα Γ. & Αικ. Χατζηκώνστα, Χριστιανική Στέγη Κοριτσιού "Αγία Άννα" και από τους Μη κερδοσκοπικούς Οργανισμούς CARITAS ΕΛΛΑΣ, η Ιατρική Παρέμβαση «MedIn» και οι Ξενώνες «Εστία» και «Ανατολή». Υψηλό ποσοστό αναμενόμενων αποτελεσμάτων.
Οικογένειες των Ωφελούμενων	-	0%	Συμμετείχε στην έρευνα, μέσω των κοινωνικών λειτουργιών των ιδρυμάτων και του Φορέα Υλοποίησης, καθώς σημειώθηκαν αποτελέσματα. Υψηλό ποσοστό αναμενόμενων αποτελεσμάτων
Συνεργαζόμενοι Φορείς - (Κοιν. Λειτουργοί/Φροντιστές)	14	78%	Συμμετείχε στην έρευνα οι Κοινωνικοί Λειτουργοί & Φροντιστές από τα ανωτέρω κοινωφελή ιδρύματα και τους Μη κερδοσκοπικούς Οργανισμούς. Μέτριο ποσοστό αναμενόμενων αποτελεσμάτων.
Εθελοντές Οδοντίατροι	14	0%	Δεν συμμετείχε στην έρευνα, μη ανταπόκρισης του δείγματος. Χαμηλό ποσοστό αναμενόμενων αποτελεσμάτων.
Φορέας Υλοποίησης	1	100%	Συμμετείχε στην έρευνα. Μέτριο ποσοστό αναμενόμενων αποτελεσμάτων.
Εργαζόμενοι	2	50%	Συμμετείχε στην έρευνα. Μέτριο ποσοστό αναμενόμενων αποτελεσμάτων.
Όμιλος ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ	1	0%	Δεν συμμετείχε στην έρευνα. Χαμηλό ποσοστό αναμενόμενων αποτελεσμάτων.
Όμιλος Μυτιληναίος	1	0%	Δεν συμμετείχε στην έρευνα. Χαμηλό ποσοστό αναμενόμενων αποτελεσμάτων.

5. Ανάλυση κοινωνικού αντίκτυπου

Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τα στάδια της ανάλυσης μέτρησης κοινωνικού αντίκτυπου. Αρχικά περιγράφονται οι **εισροές** και **εκροές** του προγράμματος. Στη συνέχεια, δίνεται μια συνοπτική περιγραφή των αποτελεσμάτων για κάθε εμπλεκόμενο, καθώς επίσης γίνεται αναφορά στους δείκτες απόδοσης, στη διάρκεια της αλλαγής, στα financial proxies και τις παραμέτρους που λήφθηκαν υπόψη (Deadweight, Attribution, Drop off, Displacement).

Εισροές – εκροές

Οι **εισροές** είναι οι επενδύσεις και οι χρηματοδοτήσεις, καθώς επίσης και οι συνεισφορές σε είδος, που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση της εκάστοτε δραστηριότητας. Αυτά τα στοιχεία αφορούν κυρίως το οικονομικό κόστος όλων των εμπλεκομένων που συμμετέχουν στην ανάλυση. Ο χρόνος και η προσπάθεια μπορούν επίσης να ενσωματωθούν στην ανάλυση (με μηδενική αξία) για να δώσουν μια πλήρη εικόνα των εισροών.

Η συνολική χρηματοδότηση του προγράμματος ανήλθε σε **63.189,00** ευρώ και κατανεμήθηκε ως εξής:

Το οδοντιατρικό Πρόγραμμα,
περιλαμβάνει:

- Το κόστος οδοντιατρικών πράξεων:
36.000 €
- Διάφορα αναλώσιμα : 1.500 €
- Δημιουργία ενημερωτικού &
προωθητικού υλικού: 450 €

Το κόστος Μισθοδοσίας περιλαμβάνει:

- Την πλήρη μισθοδοσία μιας θέσης
εργασίας ως διαχειριστή του
προγράμματος: 18.000 €
- Το 20% του μισθολογικού κόστους του
Συντονιστή του προγράμματος :
6.000 €.

Μη προβλέψιμα έξοδα 2% επί της
συνολικής χρηματοδότησης : 1.239 €

Οι **εκροές** αποτελούν την ποσοτική περίληψη του πιλοτικού προγράμματος «**Χαρί-ζουμε παιδικά χαμόγελα**», κατά τη διάρκεια υλοποίησής του.

450 παιδιά από εύάλωτες οικογένειες συμμετείχαν στο πρόγραμμα

450 παιδιά συμμετείχαν στον διαγνωστικό οδοντιατρικό έλεγχο

388 παιδιά χρειάστηκαν οδοντιατρική παρέμβαση

15 εθελοντές οδοντίατροι παρείχαν υπηρεσίες (46 ώρες εθελοντικού χρόνου)

Παροχή οδηγιών για καλή στοματική υγιεινή των παιδιών

Δημιουργία & διανομή **ενημερωτικού φυλλαδίου**

Κάλυψη μιας **θέσης εργασίας** ενός έτους

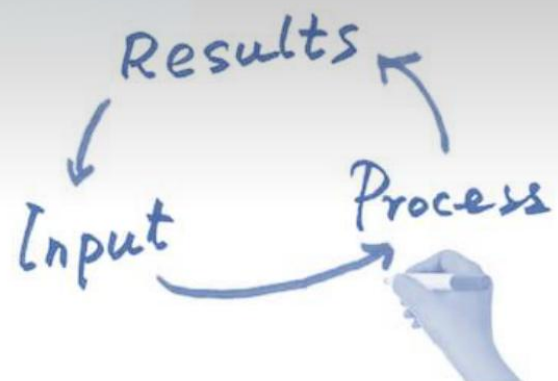
100 % απορρόφηση της χρηματοδότησης

Αποτελέσματα για τους εμπλεκόμενους

Στην υποενότητα αυτή παρουσιάζονται τα αποτελέσματα, τα οποία συγκεντρώθηκαν από τις απαντήσεις των εμπλεκομένων στις ημιδομημένες δια ζώσης συνεντεύξεις, καθώς επίσης και από την παράλληλη μελέτη της διεθνούς βιβλιογραφίας.

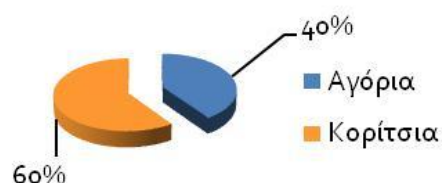

Ωφελούμενοι - Παιδιά

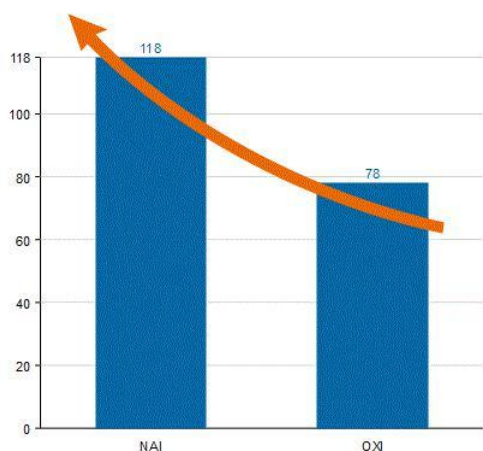
Στην έρευνα για την αξιολόγηση του κοινωνικού αντίκτυπου συμμετείχε το 43,36% του συνόλου των παιδιών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα. Για τον εντοπισμό των αποτελεσμάτων, η stakeholders analysis προσδιόρισε να αναπτυχθούν δύο υποκατηγορίες, με κριτήριο το ηλικιακό εύρος. Η πρώτη κατηγορία αφορούσε ηλικίες από 5 ετών έως 12 και από 13 ετών και άνω η δεύτερη. Οι αλλαγές που πέρασαν τη διαδικασία του materiality και υπολογίστηκαν στην παραγόμενη κοινωνική αξία ενοποίησαν τις αλλαγές αυτές και αναδείχτηκαν ως σύνολο.

Ο μέσος όρος ηλικίας που συμμετείχε την έρευνα ήταν τα 12,5 έτη.

Για τις μικρότερες ηλικιακές ομάδες καθοριστικό ρόλο στην έρευνα έπαιξαν οι φροντιστές και οι κοινωνικοί λειτουργοί των ιδρυμάτων που βοήθησαν στην απαραίτητη συλλογή των αποτελεσμάτων.

✓ **Σου έχουν δείξει ποτέ στο παρελθόν σχετικές οδηγίες για τη στοματική υγιεινή;**

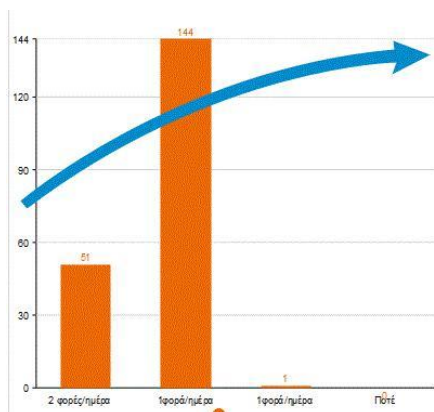

Από το σύνολο των απαντήσεων προέκυψε ότι αρκετά παιδιά ποτέ πριν δεν είχαν σχετικές οδηγίες για τη στοματική υγιεινή.

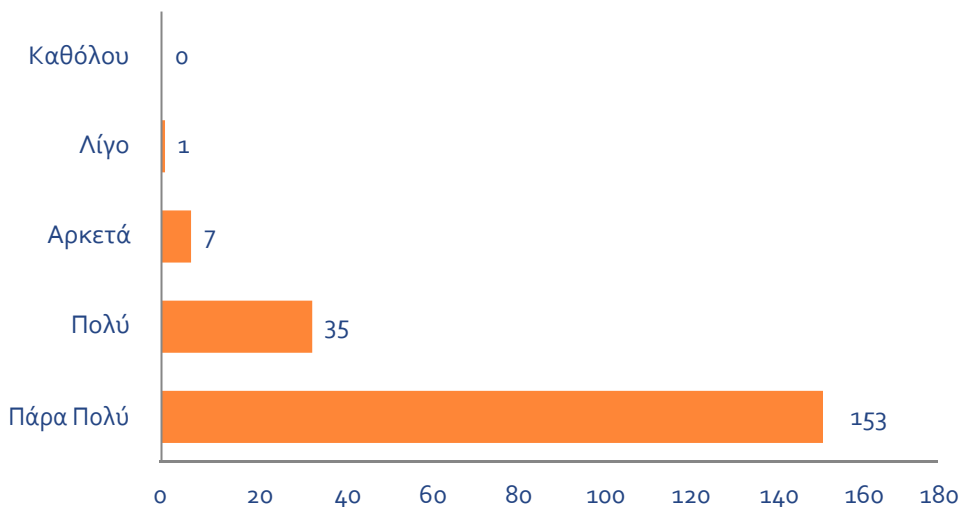
«Σχετικά με τις οδηγίες στοματικής υγιεινής... γνώριζα μόνο την οδοντόκρεμα»

✓ Από τότε που ξεκίνησες το πρόγραμμα, πόσο συχνά πλένεις τα δόντια σου;

Ποσοστό ίσο με 74% των παιδιών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα πλένουν τουλάχιστον μια φορά την ημέρα τα δόντια τους, ενώ πριν το έκαναν από μία έως δύο φορές την εβδομάδα. Το 51% των παιδιών πλένει τα δόντια του έως και 2 φορές την ημέρα.

✓ Ο έλεγχος και ίσως η θεραπεία που κάνατε πόσο αποτελεσματική θεωρείτε ότι ήταν;

Ποσοστό ίσο με 78,6% θεώρησε πάρα πολύ αποτελεσματική την υλοποίηση του προγράμματος.

Ποσοστό ίσο με 17,85% βρήκε την υλοποίηση του προγράμματος πολύ αποτελεσματική.

Ενώ, 7% των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι το πρόγραμμα ήταν αρκετά αποτελεσματικό.

Τα παιδιά αποτελούν την κύρια ομάδα στόχου της παρέμβασης. Από τα αποτελέσματα που σημειώθηκαν από την ανάλυση των ποιοτικών δεδομένων παρουσιάστηκαν πλήθος αλλαγών που βίωσαν τα παιδιά μέσα από την εμπειρία τους στο πρόγραμμα. Ενδεικτικά κάποια αποτελέσματα είναι:

- ✓ νιώθω πια χαρούμενη και ευτυχισμένη
- ✓ έχω μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση
- ✓ φροντίζω περισσότερο τον εαυτό μου
- ✓ έχω εμπιστοσύνη στις δυνάμεις μου
- ✓ τρώω καλύτερα
- ✓ έγινα υπεύθυνη για τον εαυτό μου
- ✓ προσέχω περισσότερο τα δόντια μου
- ✓ γελάω με το στόμα ανοιχτό
- ✓ δεν ντρέπομαι πλέον για το στόμα μου
- ✓ χαμογελώ περισσότερο
- ✓ έχω εξοικειωθεί με τους γιατρούς
- ✓ κινητοποιήθηκα γιατί ήρθα σε επαφή με ανθρώπους που δεν ήξερα
- ✓ έλαβα ικανοποίηση και αναγνώριση και από την οικογένεια μου
- ✓ αγαπώ περισσότερο τον εαυτό μου
- ✓ είμαι πιο κοινωνικός

Ακολουθώντας την 4^η αρχή του Οδηγού SROI «**Συμπεριλαμβάνεται ότι είναι σημαντικό**» στην ανάλυση και στον υπολογισμό της κοινωνικής αξίας συμπεριελήφθησαν μόνο τα αποτελέσματα που βρέθηκαν σημαντικά (material) αφού ακολουθήθηκε η απαιτούμενη ανάλυση σημαντικότητας.

Μετά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων (materiality) η έρευνα κατέδειξε τις κάτωθι αλλαγές:

- ✓ Προσέχω περισσότερο τον εαυτό μου
- ✓ Βελτιώθηκαν οι κοινωνικές και οι οικογενειακές μου σχέσεις
- ✓ Νιώθω καλύτερα με τον εαυτό μου , έχω αυτοπεποίθηση
- ✓ Τα παιδιά έμαθαν να ακολουθούν ένα σωστό πρόγραμμα φροντίδας.

«Μέσα από το πρόγραμμα έμαθα ότι η στοματική υγιεινή είναι σημαντική γιατί σε βοηθά να χαμογελάς με σιγουριά...»

«Έχω μεγάλη εμπιστοσύνη στον εαυτό μου και στις δυνάμεις μου...»

«Χαμογελάω πιο πολύ και πλέον δεν φοβάμαι να εκτεθώ...»

«Δεν γνώριζα ότι κινδύνευα να χάσω τα δόντια μου, πονούσα πάρα πολύ, τώρα πλένω τα δόντια μου πιο συχνά...»

«Είμαι 16 χρονών και δεν είχα ξαναπάει ποτέ σε οδοντίατρο... για το πλύσιμο το δοντιών ήξερα μόνο την οδοντόκρεμα »

«Ήταν όλοι πολύ εξυπηρετικοί και πολύ καλοί μαζί μας, στην αρχή φοβόμουν πολύ το γιατρό ...»

❖ Προσέχω περισσότερο τον εαυτό μου

Το 68,5% των ερωτηθέντων εστίασε, μέσα από τις απαντήσεις του, στην βελτίωση της προσωπικής τους εικόνας. Μέσα από το πρόγραμμα και την διαδικασία της επίσκεψης στον οδοντίατρο τα παιδιά αισθάνθηκαν καλύτερα με το στόμα τους αλλά και την συνολική τους εικόνα. Ένωσαν πιο υπεύθυνα για τον εαυτό τους, αλλάζοντας σταθερές συνήθειες όπως το βούρτσισμα των δοντιών. Ένα υγιές στόμα μας επιτρέπει να μιλάμε, να χαμογελάμε, να μυρίζουμε, να γευόμαστε, να μασάμε, να καταπίνουμε και να μεταφέρουμε τα συναισθήματά μας, χωρίς να βιώνουμε πόνο, δυσφορία ή νοσηρότητα. Η κακή στοματική υγεία μπορεί να επηρεάσει την ικανότητα απόδοσης ενός παιδιού στο σχολείο. Μελέτες αποδεικνύουν ότι, τα παιδιά με κακή στοματική υγεία είναι 12 φορές πιθανότερο να έχουν χαμηλότερο επίπεδο δραστηριοτήτων, εξαιτίας σχετικών ασθενειών. Επίσης οι στοματικές ασθένειες συνδέονται με σοβαρό πόνο και άγχος, αλλά επίσης και παραμόρφωση, οξείες ή χρόνιες λοιμώξεις, διαταραχές στη διατροφή και τον ύπνο οδηγώντας σε χειροτέρευση της ποιότητας ζωής. Επομένως, αυτό το αποτέλεσμα θεωρήθηκε σχετικό και σημαντικό, βασισμένο κυρίως στη βιβλιογραφική ανασκόπηση, όπως είναι αποδεκτό εντός της αρχής της ουσιαστικότητας.

❖ Νιώθω καλύτερα με τον εαυτό μου, έχω αυτοπεποίθηση

Οι στοματικές παθήσεις επηρεάζουν κάθε πτυχή της ζωής μας, τις σχέσεις μας, την αυτοπεποίθησή μας, το σχολείο, την δουλειά, την απόλαυση φαγητού, την εμφάνισή μας. Η καλή στοματική υγεία σημαίνει πολλά περισσότερα από ένα ωραίο χαμόγελο. Τα προβλήματα της στοματικής υγείας μπορεί να προκαλέσουν διάφορες δυσμενείς επιπτώσεις στην ευημερία και να μειώσουν την ποιότητα ζωής.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ορίζει την ψυχική υγεία ως: «Μια κατάσταση ευημερίας στην οποία κάθε το άτομο συνειδητοποιεί τις δυνατότητές του, μπορεί να ανταπεξέλθει στις φυσιολογικές πιέσεις της ζωής, μπορεί να εργαστεί παραγωγικά και καρποφόρα, και είναι σε θέση να συνεισφέρει σε αυτήν ή στην κοινότητά του».

Η ενίσχυση της αυτοπεποίθησης, της ικανοποίησης, της χαράς, της αισιοδοξίας και της ευτυχίας που δήλωσε το μεγαλύτερο ποσοστό των παιδιών (80%), μέσα από την εμπειρία τους στο πρόγραμμα και εκ του οδοντιατρικού αποτελέσματος σημείωσαν την αλλαγή στην ψυχική τους ευημερία. Η βελτίωση της αισθητικής του προσώπου και ιδιαίτερα του χαμόγελου αυξάνει την αυτοπεποίθηση του παιδιού, με εξαιρετικά θετικές επιπτώσεις στην αυτοεκτίμηση, στην αύξηση της σιγουριάς προς στον εαυτό του και στη γενικότερη ψυχική του υγεία. Η βελτιωμένη ψυχική υγεία οδηγεί σε μακροπρόθεσμα αποτέλεσμα και αποτελεί ζωτικό παράγοντα για την επίτευξη μιας καλής ποιότητας ζωής.

❖ Βελτίωσα τις κοινωνικές και οι οικογενειακές μου σχέσεις

Η διαδικασία του materiality ανέδειξε και μια αλλαγή πέραν τον αναμενόμενων αποτελεσμάτων, αυτή της κοινωνικοποίησης και της ομαλοποίησης των άμεσων σχέσεων των παιδιών. Τα παιδιά δήλωσαν ότι είχαν αναστολές στις συναναστροφές τους, εξ αιτίας της εικόνας των δοντιών τους. Τα δόντια διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη βελτίωση της εμφάνισης και σημαντικό ρόλο στον καθορισμό της ένταξης του ατόμου στο κοινωνικό σύνολο. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, τα παιδιά και οι ενήλικες αναφέρουν μειωμένη κοινωνική λειτουργικότητα εξαιτίας στοματικών παθήσεων, όπως επίσης ότι αποφεύγουν να γελούν και να χαμογελούν.

❖ Τα παιδιά μαθαίνουν να ακολουθούν ένα σωστό πρόγραμμα φροντίδας

Μια τελευταία αλλαγή που σημειώθηκε και αφορά κυρίως τις μικρότερες ηλικίες είναι ότι τα παιδιά μέσα από το πρόγραμμα, έμαθαν από πολύ νωρίς τη διαδικασία για τη φροντίδα και την καθαριότητα. Σημαντικό δε είναι και το γεγονός ότι, πολλά από τα μικρότερης ηλικίας παιδιά, εντόπισαν πολύ γρήγορα τις οδοντιατρικές τους ανάγκες με αποτέλεσμα να μην έχουν σοβαρότερα προβλήματα στο μέλλον. Οι φροντιστές των παιδιών δήλωσαν ότι και τα μικρότερης ηλικίας παιδιά ακολουθούν τις οδηγίες των οδοντιάτρων και μάλιστα με αδιάσπαστη προσήλωση σε σχέση με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Σημαντικό επίσης είναι και το γεγονός ότι η εμπειρία του παιδιών, ακόμη και στα πλαίσια του ελέγχου, συμβάλει στο χτίσιμο μιας σχέσης εμπιστοσύνης με τον οδοντίατρο. Η σωστή φροντίδα των δοντιών από μικρή ηλικία, όχι μόνο μας χαρίζει ένα υγιές στόμα και ένα όμορφο χαμόγελο, αλλά συμβάλει στο χτίσιμο ενός υγιούς οργανισμού.

«Δόντια γερά, όμορφο χαμόγελο, χαρούμενα παιδιά»

Κοινωνικοί Λειτουργοί & φροντιστές

Από τους συνεργαζόμενους φορείς στην έρευνα συμμετείχαν οι Κοινωνικοί Λειτουργοί και οι φροντιστές των παιδιών από τα κοινωφελή ιδρύματα Χατζηκυριάκειο Ίδρυμα Παιδικής Προστασίας Γ. & Αικ. Χατζηκώνστα και Χριστιανική Στέγη Κοριτσιού “Αγία Άννα” και από τους Μη κερδοσκοπικούς Οργανισμούς η CARITAS ΕΛΛΑΣ και η Ιατρική Παρέμβαση “MedIn” με τους Ξενώνες «Εστία» και «Ανατολή». Από το σύνολο των εμπλεκομένων αυτής της κατηγορίας συμμετείχε στην έρευνα το 79%.

Η εμπειρία η οποία και επαληθεύεται και στην παρούσα έρευνα, δείχνει ότι οι κοινωνικοί λειτουργοί, δεδομένης της φύσης τη ειδικότητας τους δεν παρουσιάζουν έντονες κοινωνικές αλλαγές, αλλά κυρίως επαγγελματικές. Προσδιόρισαν ωστόσο σημαντικές αλλαγές μέσα από την εμπειρία τους στο πρόγραμμα. Οι αλλαγές που υπολογίστηκαν στην συνολική κοινωνική παραχθείσα αξία είναι:

- ✓ Επαγγελματική ικανοποίηση
- ✓ Προσωπική ικανοποίηση & ενίσχυση της αυτοπεποίθησης
- ✓ Επαγγελματική ενδυνάμωση

«Έψαχνα πάρα πολλούς μήνες να βρω ένα τέτοιο πρόγραμμα ή ακόμη και να κλείσω κάποιο δημόσιο ραντεβού για τα παιδιά που είχαν άμεση ανάγκη...»

«Μέσα από το πρόγραμμα ένιωσα πολύ καλύτερα ως Κοινωνική Λειτουργός, ότι εκτελώ τα καθήκοντα μου και υπηρετώ κάτι πολύ σημαντικό ...»

❖ Επαγγελματική ενδυνάμωση

Υψηλό ποσοστό των ερωτηθέντων ανέφεραν για την επαγγελματική τους ανάπτυξη μέσω του προγράμματος. Αυτό αναφέρεται στην αύξηση των γνώσεων και των δεξιοτήτων διαχείρισης του προγράμματος. Ιδιαίτερα οι πιο νέοι έμαθαν να διαχειρίζονται καλύτερα το ρόλο τους και να έχουν έρθει πιο κοντά με τα παιδιά με αποτέλεσμα την αύξηση της εμπιστοσύνης εκ μέρους των παιδιών. Επίσης η

διαχείριση και η οργάνωση των ραντεβού, για κάποιους από τους φροντιστές ήταν εντελώς νέα εμπειρία, η οποία προκάλεσε θετικά οφέλη για τους ίδιους εντός του ιδρύματος.

❖ Εργασιακή ικανοποίηση

Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων, περίπου 90%, δήλωσε μια ιδιαίτερη εργασιακή ικανοποίηση, δεδομένου ότι το εν λόγω πρόγραμμα είναι μια ιδιαίτερη ακριβή και χρονοβόρα παροχή και ως εκ τούτου θεωρήθηκε και μια προσωπική επίτευξη του στόχου να προσφέρουν στα παιδιά των ιδρυμάτων μια τόσο σημαντική παροχή για την υγεία τους.

«Επαγγελματική ικανοποίηση είναι μία θετική συναισθηματική απόκριση προς το συγκεκριμένο έργο που πηγάζει από την εκτίμηση ότι αυτό παρέχει πλήρωση ή επιτρέπει την πλήρωση των εργασιακών αξιών του ατόμου» (Locke, 1984).

❖ Προσωπική ικανοποίηση & ενίσχυση της αυτοπεποίθησης

Μια αλλαγή που εντοπίστηκε ως σημαντική και ουσιαστική ήταν η ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και για αυτή την κατηγορία των εμπλεκομένων. Μέσα από την υλοποίηση του προγράμματος αλλά και τις αλλαγές που βίωσαν τα παιδιά, ανέφεραν ότι και οι ίδιοι έχουν υποστεί μια θετική επίδραση. Αισθάνονται πιο υπεύθυνοι και πιο ικανοί. Αισθάνονται πιο ουσιαστικοί και χρήσιμοι απέναντι στα παιδιά, μια

διεργασία που τους επιτρέπει να κατανοούν καλύτερα και τις ανάγκες τους. Αυτές οι βελτιώσεις συνήθως δεν περιορίζονται μόνο στον εργασιακό χώρο, αλλά και πέρα από αυτόν, όπως σε οικογένεια, φίλους, κοινωνία κ.α.

Εργαζόμενοι του προγράμματος

Μία σημαντική αλλαγή σημειώθηκε επίσης και από τον εργαζόμενο που διαχειρίστηκε το πρόγραμμα εκ μέρους του Φορέα Υλοποίησης. Ο εργαζόμενος απασχολήθηκε αποκλειστικά με το συντονισμό και τη διαχείριση του προγράμματος και σύμφωνα με την ανάλυση των απαντήσεων του, η προκύπτουσα αλλαγή αφορούσε την ενίσχυση των επαγγελματικών δεξιοτήτων. Η ευελιξία για την επίλυση των προβλημάτων και την ομαλοποίηση της διαδικασίας του προγράμματος είχαν έναν άμεσο αντίκτυπο στην προσωπική επαγγελματική εξέλιξη.

✓ Ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων

Αποστολή ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Η **Αποστολή ΑΝΘΡΩΠΟΣ** ως φορέας υλοποίησης του προγράμματος, συμμετείχε στην χαρτογράφηση των stakeholders. Η Οργάνωση στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της εντόπισε την αναγκαιότητα του προγράμματος και μέσα από τις συνέργειες που επιτεύχθηκαν υλοποιήθηκε ομαλά το πρόγραμμα. Μια

επιτυχημένη δράση βελτιώνει την εικόνα μιας εταιρείας ή ενός οργανισμού με άμεσο αποτέλεσμα να τον καθιστά πιο ελκυστικό στο μέλλον για νέες συνεργασίες.

- ✓ Βελτίωση της τρέχουσας εικόνας & ελκυστικότητα στο μέλλον

Οικογένειες των παιδιών

Οι οικογένειες των παιδιών δεν συμμετείχαν άμεσα στην έρευνα για την συλλογή δεδομένων, όμως μέσω των υπόλοιπων εμπλεκόμενων αναδείχθηκε μια υψίστης σημασίας αλλαγή. Οι οικογένειες των ωφελούμενων αισθάνθηκαν ιδιαίτερα ανακουφισμένοι από την κάλυψη του κόστους επίσκεψης στον οδοντίατρο από τον φορέα και κυρίως των παιδιών που πραγματοποίησαν οδοντιατρικές πράξεις. Οι γονείς ήταν πολύ έντονα αγχωμένοι που δεν μπορούσαν να καλύψουν το κόστος αυτό. Μέσω του προγράμματος αισθάνονται ανακούφιση και μειώθηκε το άγχος τους, που δόθηκε λύση σε ένα τέτοιο θέμα υγείας. Η αλλαγή αυτή σημειώθηκε από τα ίδια τα παιδιά, από τους φροντιστές και τους κοινωνικούς λειτουργούς, αλλά και από την οργάνωση. Για την αποφυγή υπερβολικής αξίωσης του δείκτη (Αρχή 5 του οδηγού SROI) η αλλαγή αυτή παρουσιάζεται στα αποτελέσματα της έρευνας, αλλά δεν υπολογίζεται στον τελικό δείκτη.

OUTCOMES

Δείκτες Απόδοσης

Όταν ολοκληρωθεί ο καθορισμός των αποτελεσμάτων, επιλέγονται οι κατάλληλοι **δείκτες απόδοσης** για να αποδειχθούν ότι τα παραπάνω αποτελέσματα/αλλαγές έλαβαν χώρα. Συγκεκριμένα, ένας δείκτης αποτελεί μία πληροφορία που μας επιτρέπει να μετρήσουμε την αλλαγή και να δούμε κατά πόσο η συγκεκριμένη αλλαγή έχει πραγματοποιηθεί. Επομένως, για κάθε αποτέλεσμα, έχει εντοπιστεί ο κατάλληλος δείκτης απόδοσης, ο οποίος καθορίζεται από τις απαντήσεις των εμπλεκόμενων και τα στατιστικά αρχεία που μας διαθέσανε, ενώ αν δεν είναι εφικτό, καθορίζεται με βάση την ήδη υπάρχουσα βιβλιογραφία ή ανάλογες μελέτες οι οποίες μετράνε ανάλογα αποτελέσματα.

Financial Proxies

Τα «**Financial Proxies**» είναι τα νομισματικά ισοδύναμα που χρησιμοποιούνται για να αντικατοπτρίσουν μεταβλητές που είναι δύσκολα μετρήσιμες κατά την διεξαγωγή της έρευνας, αντικατοπτρίζοντας έτσι την πραγματική τους αξία για κάθε εμπλεκόμενο. Υπάρχουν πολλές τεχνικές υπολογισμού ενός «financial

proxy» που αναφέρονται αναλυτικά στον οδηγό (The SROI Network, 2012). Συνήθως, επειδή τα περισσότερα αποτελέσματα που αναφέρονται από τους εμπλεκόμενους δεν είναι εμπορεύσιμα, δηλαδή δεν έχουν χρηματική τιμή, βρίσκουμε την πλησιέστερη τιμή αγοράς προϊόντος / υπηρεσίας ή χρησιμοποιήσαμε τη χρηματική αξία αγαθών, που προκύπτει από σχετικά αρχεία. Επίσης, σε κάποιες περιπτώσεις χρησιμοποιούμε την πιθανή αξία κόστους που εξοικονομήθηκε. Τέλος, ως αξίες των proxies ορίστηκαν οι χαμηλότερες τιμές, για την αποφυγή υπερτίμησης αυτών. Θα πρέπει να τονιστεί ότι με τα «financial proxies» δεν εξετάζουμε κατά πόσο οι εμπλεκόμενοι μπορούν να αγοράσουν τα αντίστοιχα προϊόντα ή τις αντίστοιχες υπηρεσίες, αλλά τα χρησιμοποιούμε γιατί αποτελούν έναν απλό τρόπο απόδοσης χρηματικής αξίας σε αποτελέσματα που δεν είναι εμπορεύσιμα.

Διάρκεια Αποτελεσμάτων

Η καταγραφή της **διάρκειας των αποτελεσμάτων** μιας δραστηριότητας είναι σημαντική για την αξιολόγησή της. Παρόλο που μια αλλαγή μπορεί να ακολουθεί τον εμπλεκόμενο για μεγάλο χρονικό διάστημα μετά την ολοκλήρωση της δραστηριότητας, είναι πιθανό να μην υπάρχουν επαρκή στοιχεία για τον ακριβή προσδιορισμό του χρονικού διαστήματος. Στην συγκεκριμένη ανάλυση, η διάρκεια των αποτελεσμάτων προέκυψε ως μέσος όρος από την αντίστοιχη ερώτηση που κλήθηκαν να απαντήσουν οι εμπλεκόμενοι.

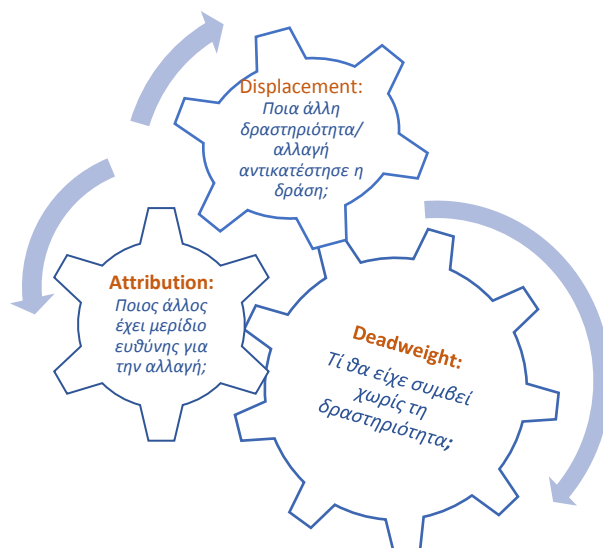
Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα αποτελέσματα που έχουν βιώσει τα εμπλεκόμενα μέρη και τους δείκτες με τους οποίους αξιολογήθηκαν οι προκύπτουσες αλλαγές. Στη συνέχεια οι αλλαγές αυτές δέχονται τα κατάλληλα νομισματικά ισοδύναμα προκειμένου να υπολογιστεί η συνολική παραχθείσα κοινωνική αξία.

Εμπλεκόμενοι	Αποτελέσματα	Δείκτες
Ωφελούμενοι - Παιδιά	Βελτιωμένη φυσική υγεία	Οι συμμετέχοντες ανέφεραν: - ότι προσέχουν περισσότερο τον εαυτό τους - ότι πλένουν περισσότερο τα δόντια τους
	Βελτιωμένη ψυχική υγεία/ αυτοπεποίθηση	Οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι νιώθουν ικανοποιημένοι, χαρούμενοι, έχουν αυξημένη αυτοπεποίθηση, μειώθηκε το άγχος τους
	Βελτιωμένες κοινωνικές & οικογενειακές σχέσεις	Οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι δεν ντρέπονται να μιλούν με φίλους ή στο σχολείο - νιώθουν πιο άνετοι στις κοινωνικές επαφές - έχει μειωθεί το άγχος τους
	Ακολουθούν ένα σωστό πρόγραμμα φροντίδας	Οι φροντιστές και οι κοινωνικοί λειτουργοί ανέφεραν ότι τα μικρότερα παιδιά μαθαίνουν για τη στοματική και διατροφική υγιεινή, μασάνε καλύτερα
(Κοιν. Λειτουργοί /Φροντιστές)	Επαγγελματική ενδυνάμωση	Οι φροντιστές και οι κοινωνικοί λειτουργοί ανέφεραν την αύξηση των γνώσεων & βελτίωση στη διαχείριση προγραμμάτων
	Εργασιακή ικανοποίηση	Οι Κοινωνικοί λειτουργοί και οι φροντιστές ανέφεραν την εργασιακή ικανοποίηση για την υλοποίηση του προγράμματος
	Προσωπική ικανοποίηση/ενίσχυση αυτοπεποίθησης	Οι Κοινωνικοί λειτουργοί και οι φροντιστές ανέφεραν ότι ήρθαν πιο κοντά με τα παιδιά, είχαν θετικές προσωπικές επιδράσεις
Εργαζόμενοι	Ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων	Οι εργαζόμενοι ανέφεραν την αύξηση της τεχνογνωσίας στη διαχείριση προγραμμάτων & την ευελιξία στη λύση προβλημάτων
Φορέας Υλοποίησης	Βελτίωση της τρέχουσας εικόνας & ελκυστικότητα στο μέλλον	Ο φορέας ανέφερε την επίτευξη συνεργειών και την επιβράβευση για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος

6. Παράμετροι SROI

Προκειμένου να εκτιμήσουμε τη συνολική αξία των αποτελεσμάτων του προγράμματος, «**Χαρίζουμε παιδικά χαμόγελα**» πρέπει να προσδιορίσουμε πόσο συγκεκριμένα είναι τα αποτελέσματα από το ίδιο το πρόγραμμα. Το SROI εφαρμόζει αποδεκτές λογιστικές αρχές για την προεξόφληση της αξίας. Η εφαρμογή αυτών των τεσσάρων παραμέτρων (Deadweight, Attribution, Displacement, Drop off) δημιουργεί μια κατανόηση της συνολικής καθαρής αξίας του αποτελέσματα και συμβάλλει στην τήρηση της 5^{ης} αρχής του οδηγού SROI, για αποφυγή της υπερβολής αξίωσης.

Αρκετές φορές οι αλλαγές που έρχονται ως αποτέλεσμα μίας δραστηριότητας μπορεί να πραγματοποιούνταν έτσι και αλλιώς, λόγω των κατάλληλων συνθηκών ή ακόμα χωρίς την συνεισφορά κάποιου τρίτου αυτή η αλλαγή να μην υλοποιούνταν. Για αυτό το λόγο, για κάθε αποτέλεσμα/αλλαγή που καταγράφηκε κατά την διάρκεια της ανάλυσης συνυπολογίστηκαν ως ποσοστό επί της αλλαγής τρεις σημαντικοί παράμετροι που συμβάλλουν στην καθαρή αποτίμηση του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων

Deadweight

Η παράμετρος του **Deadweight** χρησιμοποιείται για την μέτρηση του ποσού της αλλαγής που θα μπορούσε να είχε συμβεί ανεξάρτητα από την παρέμβαση. Εν ολίγοις να εξεταστεί κατά πόσο η αλλαγή αυτή θα είχε πραγματοποιηθεί ακόμη και αν το πρόγραμμα δεν είχε υλοποιηθεί. Αυτό σταθμίζεται μέσα από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων ενώ για κάθε αποτέλεσμα μπορεί να προσαρμοστεί και μεμονωμένα. Ο μέσος όρος της παραμέτρου Deadweight για την κύρια ομάδα στόχου, των παιδιών, εκτιμήθηκε σε 36%. Για τους κοινωνικούς λειτουργούς και φροντιστές το deadweight των αποτελεσμάτων εκτιμήθηκε σε 23%, ενώ για τους εργαζομένους και το φορέα υλοποίησης ήταν μηδενικό.

Attribution

Το **Attribution** είναι μια εκτίμηση του ποσοστού του αποτελέσματος που προκαλείται από εξωτερικούς παράγοντες (άλλες δράσεις, οικογένεια, φίλοι). Η παράμετρος αυτή εξετάζει την πιθανότητα οι ενδιαφερόμενοι να έχουν τα ίδια αποτελέσματα λόγω της παρέμβασης άλλων εξωτερικών παραγόντων. Ομοίως με το deadweight, το attribution αξιολογείται ξεχωριστά για κάθε αποτέλεσμα ή ως μέσος σταθμικός.

Ο μέσος όρος της παραμέτρου **Attribution** για την ομάδα των παιδιών εκτιμήθηκε σε 25%, για τους κοινωνικούς λειτουργούς και φροντιστές σε 15%, και ήταν μηδενικό για τους εργαζομένους και το φορέα υλοποίησης.

Displacement

Το **displacement** είναι ένα μέτρο που επιτρέπει στον ερευνητή να εξετάσει κατά πόσο ένα αποτέλεσμα θα μπορούσε να προκύψει από την ίδια μεν παροχή, αλλά υπό άλλες συνθήκες ή άλλες υπηρεσίες. Εν ολίγοις τι διαφορετικό θα έκαναν οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι προκειμένου να εισπράξουν την παροχή και κατ' επέκταση τα ίδια αποτελέσματα.

Ο μέσος όρος του **Displacement**, για τους κύρια ομάδα εμπλεκόμενων, εκτιμήθηκε σε 35%, για τους κοινωνικούς λειτουργούς και φροντιστές σε 5%, ενώ για τις υπόλοιπες κατηγορίες δεν εντοπίστηκε **displacement** (0)%.

Φαντάσου ότι δεν συμμετείχες στο πρόγραμμα. Τι θα έκανες προκειμένου να κάνεις την σχετική πρόληψη ή θεραπεία ;

- ✓ Τίποτα
- ✓ Θα έψαχνα άλλο αντίστοιχο πρόγραμμα
- ✓ Θα έκανα μια ιδιωτική επίσκεψη

Στο παράρτημα του παρόντος παρουσιάζονται αναλυτικά τα ποσοστά **deadweight, attribution & displacement** για κάθε ουσιαστικό αποτέλεσμα.

Drop off

Επιπλέον, λαμβάνεται υπόψη πως η επίδραση ενός αποτελέσματος μειώνεται με το πέρασμα του χρόνου (drop off) και λόγω έλλειψης στοιχείων, ορίζουμε το 10% ως ποσοστό μείωσης της επίδρασης των αποτελεσμάτων στους εμπλεκόμενους.

7. Υπολογισμός του Δείκτη SROI

Ο τελικός υπολογισμός της κοινωνικής αξίας κάθε αλλαγής όπως την βίωσαν οι εμπλεκόμενοι, γίνεται πολλαπλασιάζοντας την αξία των «Financial Proxies» με την ποσότητα της αλλαγής (αριθμός ατόμων που την βίωσαν, συχνότητα εμφάνισης κλπ.) και αφαιρώντας τα ποσοστά **deadweight**, **attribution** και **displacement** πολλαπλασιασμένα με τον όγκο της αλλαγής. Στην συνέχεια, για κάθε επιπλέον χρονιά, εκτός της πρώτης, που η αλλαγή συνεχίζει να δίνει αξία, αφαιρείται το **Drop-off** του αποτελέσματος.

Δείκτης SROI

Ο δείκτης SROI εκφράζει την αναλογία των αποδόσεων από ένα έργο ή πρόγραμμα με το κόστος υλοποίησης του. Στην συγκεκριμένη αξιολόγηση του προγράμματος “Χαρί-ζουμε Παιδικά Χαμόγελα” η αναλογία είναι **7,58 : 1**.

Αυτός είναι ο συνήθης τρόπος παρουσίασης του δείκτη κοινωνικής απόδοσης και η σχέση που προέκυψε από την εφαρμογή της μεθοδολογίας SROI.

Η συνολική παρούσα αξία, που δημιουργήθηκε από το πρόγραμμα, μετά την αφαίρεση του προεξοφλητικού επιτοκίου 3,5% ανήλθε σε 479.019,90 ευρώ κοινωνικής αξίας.

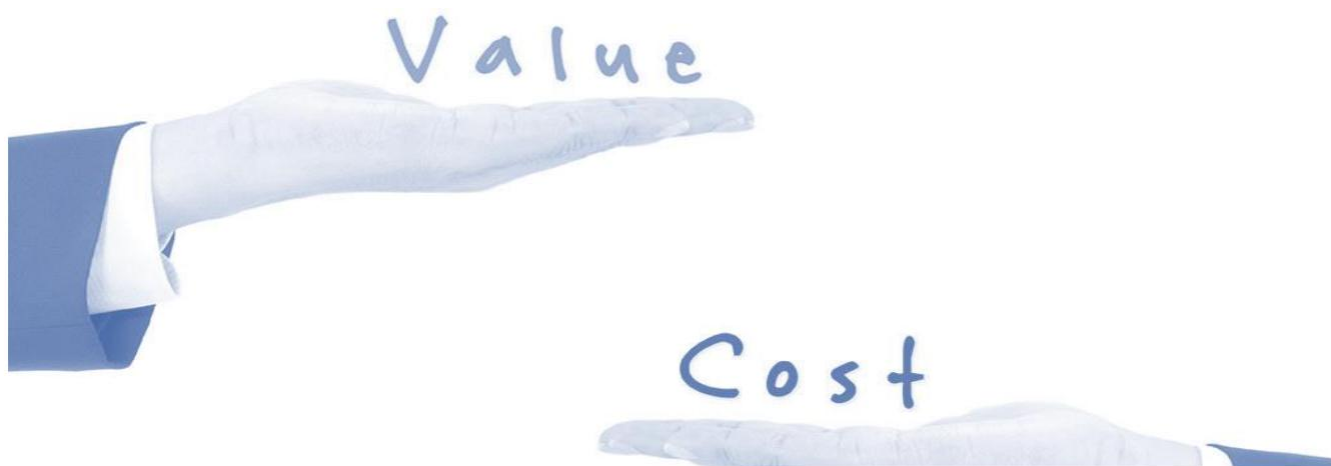
479.019,90 €

Κοινωνική αξία

63.189,00 €

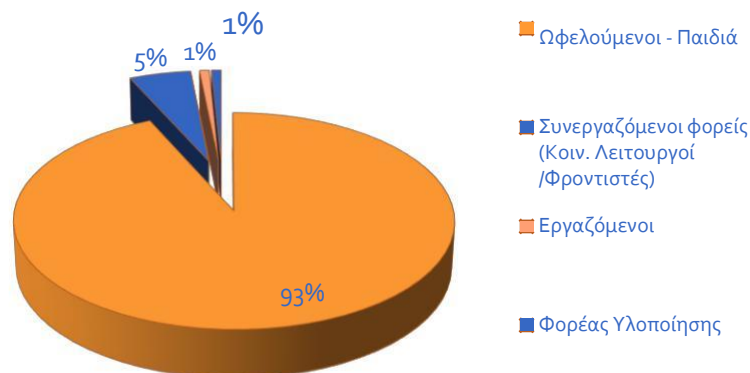
Αξία Εισροών

Αυτό σημαίνει πως **για κάθε 1 ευρώ** που επενδύθηκε στο πρόγραμμα, “Χαρί-ζουμε Παιδικά Χαμόγελα” **7,58 ευρώ κοινωνικής αξίας** παρήχθησαν.

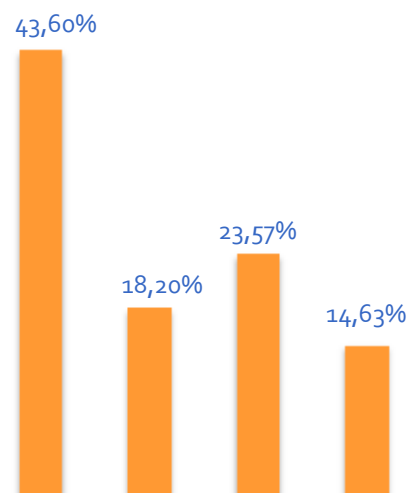
Τα ευρήματα της μελέτης δείχνουν ότι η παραχθείσα κοινωνική αξία οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στις αλλαγές που βίωσαν τα παιδιά μέσα από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα σύμφωνα με τα αποτελέσματα του χάρτη κοινωνικών επιπτώσεων και σε πολύ μικρότερο ποσοστό στις υπόλοιπες κατηγορίες των εμπλεκομένων. Όπως διαπιστώνεται από το παρακάτω διάγραμμα το μεγαλύτερο μέρος της κοινωνικής αξίας δημιουργείται από τους άμεσα ωφελούμενους της παρέμβασης που είναι τα παιδιά και εν μέρει από τις οικογένειες τους με συνολικό ποσοστό **93,26%**.

Οι συνεργαζόμενοι φορείς, μέσω των αλλαγών που βίωσαν τα άτομα που ενεπλάκησαν στο πρόγραμμα, κοινωνικοί λειτουργοί και φροντιστές, αντιπροσωπεύουν το **5,14%** της συνολικής παραχθείσας κοινωνικής αξίας.

Ενώ χαμηλότερα ποσοστά παρουσιάζουν οι υπόλοιπες κατηγορίες εμπλεκομένων, όπως οι εργαζόμενοι που διαχειρίστηκαν το πρόγραμμα και ο φορέας υλοποίησης με ποσοστό **0,80%**, η κάθε κατηγορία εμπλεκομένων.

Κατά τη σύγκριση των κοινωνικών επιπτώσεων που δημιουργήθηκαν από την κύρια ομάδα στόχου της παρέμβασης, παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό **43,60 %** οφείλεται στην βελτίωση της φυσικής υγείας των παιδιών, στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης συνεπώς και την βελτίωση της ψυχικής υγείας κατά **23,57%**, στην ενδυνάμωση των κοινωνικών και οικογενειακών σχέσεων κατά **18,20 %** και ένα ποσοστό ίσο με **14,63%** το αποτέλεσμα που δημιουργήθηκε από τις μικρότερες κυρίως ηλικίες και αφορά την **τήρηση ενός σωστού προγράμματος φροντίδας**.

8. Ανάλυση ευαισθησίας

Όταν ολοκληρωθεί η ανάλυση είναι απαραίτητο να εξετάσουμε πόσο ευαίσθητος είναι ο δείκτης, διότι εάν είναι ευμετάβλητος, πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί στις παραδοχές της έρευνας. Για να εξετάσουμε την μεταβλητότητα του δείκτη τροποποιούμε τα «Deadweight», «Attribution», «Drop off», «Financial Proxy», την ποσότητα του αποτελέσματος και τις μη χρηματικές τιμές των εισροών.

Με βάση την ανάλυση ευαισθησίας, παρατηρείται ότι ακόμη και αν μειωθούν οι τιμές των παραμέτρων για κάθε αποτέλεσμα, ο δείκτης παραμένει με θετικό πρόσημο και πολύ μεγαλύτερος της μονάδας. Η τιμή του κυμαίνεται από την χαμηλότερη **4,50** έως **7,48** την υψηλότερη.

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζεται συνοπτικά η διακύμανση του δείκτη και η ποσοστιαία μεταβολή του, ενώ στο παράρτημα του παρόντος παρέχεται η πλήρης ανάλυση της ευαισθησίας.

Εμπλεκόμενοι	Αποτελέσματα	Δείκτης SROI	Δείκτης Αναθ.	% διαφορά
Ωφελούμενοι - Παιδιά	Βελτιωμένη φυσική υγεία	7,58	4,50	40,63%
	Βελτιωμένη ψυχική υγεία/ αυτοπεποίθηση	7,58	6,28	17,15%
	Βελτιωμένες κοινωνικές & οικογενειακές σχέσεις	7,58	5,92	21,90%
	Ακολουθούν ένα σωστό πρόγραμμα φροντίδας	7,58	6,56	13,46%
(Κοιν. Λειτουργοί /Φροντιστές)	Επαγγελματική ενδυνάμωση	7,58	7,33	3,30%-
	Εργασιακή ικανοποίηση	7,58	7,48	1,32%
	Προσωπική ικανοποίηση/ενίσχυση αυτοπεποίθησης	7,58	7,53	0,66%
Εργαζόμενοι	Ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων	7,58	7,52	0,79%
Φορέας Υλοποίησης	Βελτίωση της τρέχουσας εικόνας & ελκυστικότητα στο μέλλον	7,58	7,52	0,79%

9. Συμπεράσματα - Προτάσεις

Σκοπός της παρούσας ανάλυσης ήταν η αποτίμηση του κοινωνικού αντίκτυπου του πιλοτικού προγράμματος **“Χαρί-ζουμε Παιδικά Χαμόγελα”** που υλοποίησε η μη κυβερνητική οργάνωση **Αποστολή ΑΝΘΡΩΠΟΣ** σε συνεργασία με τον Όμιλο ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ. Το πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε αποκλειστικά από τον Όμιλο Μυτιληναίου για το χρονικό διάστημα ενός έτους, Απρίλιος 2019 - Μάρτιος 2020.

Αυτή η έκθεση έδειξε ότι το πρόγραμμα δημιούργησε κοινωνική αξία ίση με **479.019,90** ευρώ, σε συνολική παρούσα αξία (PV), μετά και την αφαίρεση του προεξοφλητικού επιτοκίου 3,5%. Λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό ποσό της επένδυσης (**63.189,00 €**), ο δείκτης SROI παρουσιάστηκε **7,58:1**.

Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι οι ζωές των ανθρώπων που ενεπλάκησαν στο πρόγραμμα έχουν αλλάξει θετικά. Τα παιδιά και κατ' επέκταση οι οικογένειες αυτών σε κάποιες περιπτώσεις, αποτελούν την πιο επηρεασμένη κατηγορία από τους εμπλεκόμενους αντιπροσωπεύοντας το μεγαλύτερο ποσοστό (93,26%) της παραχθείσας κοινωνικής αξίας.

Η καλή στοματική υγιεινή σε συνδυασμό με τη σωστή διατροφή και τις τακτικές επισκέψεις στον οδοντίατρο αποτελούν σημαντικό παράγοντα για την ανάπτυξη των παιδιών και την αποφυγή μελλοντικών, σοβαρότερων προβλημάτων υγείας. Η μείωση ή πολλές φορές και η απουσία εισοδήματος επηρεάζει τόσο τη σωματική όσο και τη ψυχική υγεία των ατόμων, την ευημερία και εν γένει την ποιότητα ζωής. Το πρόγραμμα **“Χαρί-ζουμε Παιδικά Χαμόγελα”** ήρθε να καλύψει αυτό κενό, δίνοντας τη δυνατότητα σε παιδιά από ευάλωτες οικονομικά οικογένειες ή ιδρυματοποιημένα παιδιά να επισκεφτούν τον οδοντίατρο και να αποκαταστήσουν τυχόν οδοντιατρικά προβλήματα.

Πέραν της βασικής παροχής του προγράμματος, της κάλυψης δηλαδή της πρωταρχικής ανάγκης, οι εμπλεκόμενοι του προγράμματος βίωσαν πλήθος αλλαγών, όπως η ενίσχυση της αυτοπεποίθησης, της ικανοποίησης, της χαράς και της αισιοδοξίας, αλλαγές οι οποίες οδηγούν στην βελτίωση της **ψυχικής υγείας** για τα παιδιά. Σημαντικό δε είναι το γεγονός ότι και τα παιδιά νιώθουν πιο υπεύθυνα για τον εαυτό τους, άλλαξαν καθημερινές συνήθειες, όπως το πλύσιμο των δοντιών και τις διατροφικές συνήθειες, γεγονός που επιτρέπει την **αποφυγή σοβαρότερων προβλημάτων υγείας** στο μέλλον. Τα παιδιά **αισθάνονται κοινωνικά πιο τοποθετημένα**, δεν ντρέπονται να εμπλακούν σε νέες παρέες ή να ζητήσουν αυτό που θέλουν. Οι γονείς ορισμένων παιδιών **αισθάνονται πλέον ανακουφισμένοι**, και όπως δήλωσαν και τα παιδιά μέσα από τις συνεντεύξεις αυτό είχε ως αποτέλεσμα να **βελτιωθούν και οι οικογενειακές**

τους σχέσεις, μέσα από τη μείωση του άγχους, δεδομένου ότι δεν μπορούσαν να καλύψουν το οδοντιατρικό κόστος.

Εκτός από τα παιδιά και τους γονείς, οι κοινωνικοί λειτουργοί και φροντιστές, από τους συνεργαζόμενους φορείς που συμμετείχαν στο πρόγραμμα σημείωσαν αλλαγές όπως η επαγγελματική τους ενδυνάμωση και η ικανοποίηση που εισέπραξαν, αφού κατάφεραν να προσφέρουν στα παιδιά μια τόσο δύσκολη παροχή. Αυτό πρόσφερε στους εμπλεκόμενους μια αύξηση εμπιστοσύνης από την πλευρά των παιδιών, γεγονός που οδήγησε τους ίδιους στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησής τους. Οι υπόλοιπες κατηγορίες των εμπλεκόμενων που συμμετείχαν στην έρευνα καταλαμβάνουν μικρότερα ποσοστά παραχθείσας κοινωνικής αξίας, μέσω των βιωματικών αλλαγών, όπως σε ποσοστό 0,80 % οι εργαζόμενοι και 0,8% ο φορέας υλοποίησης.

Η χρήση της μεθοδολογίας SROI μας επιτρέπει να κατανοήσουμε ολιστικά την αξία του προγράμματος “Χαρί-ζουμε Παιδικά Χαμόγελα” και να αναδειχθούν τα κοινωνικά αποτελέσματα από κάθε εμπλεκόμενο μέρος. Πέραν από ένα δείκτη, η έρευνα ανέδειξε ότι για κάθε ευρώ που επενδύθηκε στο πρόγραμμα τα πολλαπλασιαστικά του οφέλη σχεδόν επταπλασιάστηκαν σε κοινωνική αξία.

Καθώς πλέον οι ευρωπαϊκές οδηγίες αναζητούν πιο αποδοτικούς τρόπους για να υποστηρίξουν τους πολίτες και τις κοινότητες στην ανάπτυξη, η τρέχουσα μελέτη δείχνει ότι οι επενδύσεις στην ευημερία των ευάλωτων ομάδων δημιουργούν σημαντική εξοικονόμηση κόστους και αξία σε πολλούς ενδιαφερόμενους. Οι συνεχιζόμενες επενδύσεις σε αυτόν τον τύπο προγραμματισμού είναι πιθανό να προωθήσουν την επίτευξη θετικών αποτελεσμάτων και να δημιουργήσουν περαιτέρω αξία στην χώρα μας.

Με βάση τα ευρήματα της τρέχουσας μελέτης, παρουσιάζονται οι ακόλουθες συστάσεις, όπως αυτές αντλήθηκαν κατά την συλλογή των πρωτογενών δεδομένων από τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους:

1. Η στοματική υγεία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη γενική υγεία, καθώς επηρεάζει και επηρεάζεται από αυτήν, συνεπώς η συνεχιζόμενη παρακολούθηση και η επίσκεψη των παιδιών στον οδοντίατρο παραμένει μια πάγια ανάγκη, η οποία θα συνοδεύει τα παιδιά μέχρι και την ενήλικη ζωή τους. Καθίσταται σαφές ότι οι επενδύσεις σε τέτοια προγράμματα παραμένουν πρωταρχική ανάγκη για τις ευάλωτες οικονομικά οικογένειες.

2. Ακόμη και η επαναληψιμότητα του προγράμματος, κρίνεται ιδιαίτερα αναγκαία, δεδομένου ότι υπάρχει εναλλασσόμενος πληθυσμός, κυρίως στους ξενώνες, όπως αυτό δηλώθηκε και από τους ίδιους του κοινωνικούς λειτουργούς.
3. Τα παιδιά, όπως δήλωσαν κατά τη διενέργεια των συνεντεύξεων, αποκάλυψαν ότι υπάρχει άμεση ανάγκη και για την εφαρμογή και άλλων αντίστοιχων προγραμμάτων, που οδηγούν και σε ανάλογα αποτελέσματα, όπως γυναικολογικές εξετάσεις ή προγράμματα σεξουαλικής συμπεριφοράς.
4. Από τα άτομα που διαχειρίστηκαν και συντόνισαν την υλοποίηση του προγράμματος, αυτό που προτάθηκε ήταν η δυνατότητα βελτίωσης των συνεργειών από τους παρόχους οδοντιατρικών υπηρεσιών, ώστε να διατεθεί μεγαλύτερος αριθμός ραντεβού, σε μικρότερο χρονικό διάστημα.
5. Η αποτελεσματικότητα του προγράμματος, αλλά και στοιχεία που προκύπτουν από άλλες παρεμφερείς δράσεις, δηλώνουν ότι η επέκταση του προγράμματος και σε άλλες περιοχές ή και άλλους φορείς θα αναδείξουν ακόμη περισσότερο το θετικό κοινωνικό αντίκτυπο.

10. Περιορισμοί

Όπως και σε κάθε έρευνα και ανάλυση, έτσι και στην παρούσα περίπτωση υπάρχουν ορισμένοι περιορισμοί που ο αναγνώστης πρέπει να λάβει υπόψη σχετικά με τα αποτελέσματα της έρευνας. Αναλυτικά αυτοί είναι:

- Η αξιολόγηση SROI αποτελεί μία τεχνική που δίνει τη δυνατότητα διαφορετικής προσέγγισης από διαφορετικούς ανθρώπους, βασισμένες όμως στις βασικές αρχές του SROI που περιγράφονται στον οδηγό (The SROI Network, 2012).
- Η ανάλυση αυτή βασίστηκε στις αρχές που περιγράφονται στον συγκεκριμένο οδηγό. Παρόλα αυτά, δεδομένου ότι υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις και αναλύσεις, θα πρέπει να αποφεύγεται μία γενίκευση και σύγκριση του συγκεκριμένου δείκτη.
- Για την συλλογή δεδομένων δεν ήταν εφικτό να προσεγγιστούν άμεσα οι οικογένειες των ωφελούμενων και ο Όμιλος ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ. Παρόλο που με την ανάλυση εντοπίστηκαν τα πιο σημαντικά αποτελέσματα, υπάρχει η πιθανότητα να έχουν παραλειφθεί πληροφορίες. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει, σε μελλοντικές αναλύσεις SROI, να αυξηθεί ο αριθμός των ατόμων από τις ομάδες εμπλεκόμενων που θα λάβουν μέρος στην ανάλυση.
- Κατά την ανάλυση SROI λαμβάνεται υπόψη ένας χρονικός ορίζοντας πενταετίας καθώς, με το πέρας των χρόνων, όλο και περισσότεροι παράγοντες επηρεάζουν τον εμπλεκόμενο και όχι μόνο η αλλαγή καθαυτή. Συνεπώς η μελλοντική αξία των αποτελεσμάτων υπολογίζεται σε βάθος πενταετίας με ποσοστό έκπτωσης για κάθε έτος 3,5% (The SROI Network, 2012).
- Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται μπορούν να χρησιμεύσουν ως αναφορά για τη διαχείριση δραστηριοτήτων και τη λήψη αποφάσεων, με σκοπό τη μεγιστοποίηση της κοινωνικής αξίας.

Βιβλιογραφία

- ▣ Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιά. (2011). Μελέτη για τη διερεύνηση και αποτύπωση της τρέχουσας κατάστασης του εθελοντισμού στην Ελλάδα (2011-2012). Αθήνα: Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιά.
 - ▣ Evaluation of community-based oral health promotion and oral disease prevention – WHO recommendations for improved evidence in public health practice Poul Erik Petersen and Stella Kwan
 - ▣ Hackman, J.R. and Oldham, G.R. (1976) Motivation through the Design of Work: Test of a Theory. Organizational Behavior and Human Performance
 - ▣ Κυριαζή, Νότα. Η κοινωνιολογική έρευνα Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών. Αθήνα: Πεδίο, 2011.
 - ▣ Mason, M. (2010). Sample size and saturation in PhD studies using qualitative interviews. In Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research , Vol. 11, No 3.
 - ▣ No Mental Health without Oral Health, Steve Kisely, MD, PhD
 - ▣ Richard G. Frank, Thomas G. McGuire, Sharon-Lise T. Normand, and Howard H. Goldman (1999) The Value Of Mental Health Care At The System Level: The Case Of Treating Depression
 - ▣ The SROI Network. (2012). A guide to Social Return on Investment. SROI Network.
 - ▣ The SROI Network. Supplementary Guidance on Materiality. The SROI Network. Accounting for Value.
 - ▣ Value-Based Oral Health Care: Moving Forward With Dental Patient-Reported Outcomes, 2009, Science Direct
 - ▣ Volunteering in the European Union (2011)
 - ▣ World Bank. (2011). Impact Evaluation in Practice. World Bank.
 - ▣ Zadek, S., & Merme, M. (2003). Redefining Materiality. AccountAbility.
-

Παράρτηματα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 1 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Εμπλεκόμενοι	Αποτελέσματα	Συνολική παραγόμενη αξία σε € με διάρκεια από 1 έως 5 έτη ¹	% στη συνολική αξία
Ωφελούμενοι - Παιδιά	Βελτιωμένη φυσική υγεία	207.077,96€	93,26%
	Βελτιωμένη ψυχική υγεία/ αυτοπεποίθηση	86.460,23€	
	Βελτιωμένες κοινωνικές & οικογενειακές σχέσεις	111.974,66€	
	Ακολουθούν ένα σωστό πρόγραμμα φροντίδας	69.485,54€	
(Κοιν. Λειτουργοί /Φροντιστές)	Επαγγελματική ενδυνάμωση	16.373,56€	5,14%
	Εργασιακή ικανοποίηση	6.589,45€	
	Προσωπική ικανοποίηση/ενίσχυση αυτοπεποίθησης	3.238,06€	
Εργαζόμενοι	Ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων	4.050,60€	0,80%
Φορέας Υλοποίησης	Βελτίωση της τρέχουσας εικόνας & ελκυστικότητα στο μέλλον	4.065,00€	0,80%

¹ Οι συγκεκριμένες τιμές αναφέρονται στις συνολικές αξίες για κάθε αποτέλεσμα προτού υπολογιστεί το ποσοστό έκπτωσης 3.5% για κάθε έτος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Εμπλεκόμενοι	Αποτέλεσμα	Deadweight	Displacement	Attribution	Παρατηρήσεις
Παιδιά	Βελτιωμένη φυσική υγεία	45%	35%	25%	Τα ποσοστά προέκυψαν ως Μέσο Όρο των αντίστοιχων απαντήσεων κατά την διάρκεια των προσωπικών συνεντεύξεων.
	Βελτιωμένες κοινωνικές & οικογενειακές σχέσεις	40%	35%	25%	Τα ποσοστά προέκυψαν ως Μέσο Όρο των αντίστοιχων απαντήσεων κατά την διάρκεια των προσωπικών συνεντεύξεων.
	Βελτιωμένη ψυχική υγεία/ αυτοπεποίθηση	45%	35%	25%	Τα ποσοστά προέκυψαν ως Μέσο Όρο των αντίστοιχων απαντήσεων κατά την διάρκεια των προσωπικών συνεντεύξεων.
	Τηρούν ένα σωστό πρόγραμμα φροντίδας	15%	35%	0%	Τα ποσοστά προέκυψαν ως Μέσο Όρο των αντίστοιχων απαντήσεων κατά την διάρκεια των προσωπικών συνεντεύξεων.
Συνεργαζόμενοι φορείς	Εργασιακή ικανοποίηση	23%	5%	15%	Τα ποσοστά προέκυψαν ως Μέσο Όρο των αντίστοιχων απαντήσεων κατά την διάρκεια των προσωπικών συνεντεύξεων.
	Επαγγελματική ενδυνάμωση	23%	5%	15%	Τα ποσοστά προέκυψαν ως Μέσο Όρο των αντίστοιχων απαντήσεων κατά την διάρκεια των προσωπικών συνεντεύξεων.

Εργαζόμενοι	Προσωπική ικανοποίηση/ενίσχυση αυτοπεποίθησης	23%	5%	15%	Τα ποσοστά προέκυψαν ως Μέσο Όρο των αντίστοιχων απαντήσεων κατά την διάρκεια των προσωπικών συνεντεύξεων.
	Ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων	0%	0%	0%	Τα ποσοστά προέκυψαν ως Μέσο Όρο των αντίστοιχων απαντήσεων από τα ερωτηματολόγια
	Βελτίωση της τρέχουσας εικόνας & ελκυστικότητα στο μέλλον	0%	0%	0%	Τα ποσοστά προέκυψαν ως Μέσο Όρο των αντίστοιχων απαντήσεων από τα ερωτηματολόγια

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ SROI ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΕΤΑΒΛΗΤΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ & FINANCIAL PROXY

Εμπλεκόμενοι	Αποτέλεσμα	Ποσότητα		Financial proxy		SROI
		Αρχική τιμή	Τιμή Ελέγχου	Αρχική τιμή	Τιμή Ελέγχου	
Παιδιά	Βελτιωμένη φυσική υγεία	134,26	0	1.295,88 €	0,00 €	4,50
	Βελτιωμένες κοινωνικές & οικογενειακές σχέσεις	98	0	813,00 €	0,00 €	6,28
	Βελτιωμένη ψυχική υγεία/ αυτοπεποίθηση	156,8	0	600,00 €	0,00 €	5,92
	Τηρούν ένα σωστό πρόγραμμα φροντίδας	39,2	0	630,00 €	0,00 €	6,56
Συνεργαζόμενοι φορείς	Εργασιακή ικανοποίηση	10	0	709,80 €	0,00 €	7,33
	Επαγγελματική ενδυνάμωση	8	0	260,00 €	0,00 €	7,48
	Προσωπική ικανοποίηση/ενίσχυση αυτοπεποίθησης	6	0	170,35 €	0,00 €	7,53
Εργαζόμενοι	Ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων	1,2	0	530,00 €	0,00 €	7,52
Φορέας Υλοποίησης	Βελτίωση της τρέχουσας εικόνας & ελκυστικότητα στο μέλλον	0	0	1.500,00 €	0,00 €	7,52

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ SROI ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΕΤΑΒΛΗΤΗ DEADWEIGHT & ATTRIBUTION

Εμπλεκόμενοι	Αποτέλεσμα	Deadweight		Attribution		SROI
		Αρχική τιμή	Τιμή Ελέγχου	Αρχική τιμή	Τιμή Ελέγχου	
Παιδιά	Βελτιωμένη φυσική υγεία	45%	100%	25%	100%	4,50
	Βελτιωμένες κοινωνικές & οικογενειακές σχέσεις	40%	100%	25%	100%	6,28
	Βελτιωμένη ψυχική υγεία/ αυτοπεποίθηση	45%	100%	25%	100%	5,92
	Τηρούν ένα σωστό πρόγραμμα φροντίδας	15%	100%	0%	100%	6,56
Συνεργαζόμενοι φορείς	Εργασιακή ικανοποίηση	23%	100%	15%	100%	7,33
	Επαγγελματική ενδυνάμωση	23%	100%	15%	100%	7,48
	Προσωπική ικανοποίηση/ενίσχυση αυτοπεποίθησης	23%	100%	15%	100%	7,53
Εργαζόμενοι	Ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων	0%	100%	0%	100%	7,52
Φορέας Υλοποίησης	Βελτίωση της τρέχουσας εικόνας & ελκυστικότητα στο μέλλον	0%	100%	0%	100%	7,52

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ SROI ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΕΤΑΒΛΗΤΗ DROP OFF

Εμπλεκόμενοι	Αποτέλεσμα	Drop off		SROI
		Αρχική τιμή	Τιμή Ελέγχου	
Παιδιά	Βελτιωμένη φυσική υγεία	10%	100%	5,95
	Βελτιωμένες κοινωνικές & οικογενειακές σχέσεις	10%	100%	7,00
	Βελτιωμένη ψυχική υγεία/ αυτοπεποίθηση	10%	100%	6,70
	Τηρούν ένα σωστό πρόγραμμα φροντίδας	10%	100%	6,99
Συνεργαζόμενοι φορείς	Εργασιακή ικανοποίηση	10%	100%	7,47
	Επαγγελματική ενδυνάμωση	10%	100%	7,52
	Προσωπική ικανοποίηση/ενίσχυση αυτοπεποίθησης	10%	100%	7,55
Εργαζόμενοι	Ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων	10%	100%	7,55
Φορέας Υλοποίησης	Βελτίωση της τρέχουσας εικόνας & ελκυστικότητα στο μέλλον	10%	100%	7,54

SROI

